МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ОШСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

РУССКО – ЛАТИНО - КЫРГЫЗСКИЙ СЛОВАРЬ МЕДИЦИНСКИХ ТЕРМИНОВ

А - Я

Ош – 2012

УДК 542
ББК 24.5
М 20

Словарь рекомендован к изданию решением Учңного Совета ОшГУ.
Протокол № 8 от 26.05.2008 года.

М 20 Русско-латино-кыргызский словарь медицинских терминов, ОшГУ, 2012 г.

Составители: доцент Мусаахунов К.М.,
к.ф.н., доцент Мадмарова Г.А.,
Перханова Ы.А.,
Сапарбекова Р.А.

Рецензенты: д.ф.н., профессор Зулпукаров К.З.,
д.м.н., профессор Жеенбаев Ж.Ж.

ISBN 978-9976-03-450-1

Ответственный редактор: к.ф.н., профессор Салахитдинова Н.К.

Основная задача словаря – дать краткое обөяснение латинских медицинских терминов (точно обозначающих определңнное понятие) в русском и кыргызском языках.

Способствовать изучению и углублению знаний студентов в области медицины.
Словарь содержит около 1700 медицинских и клинических терминов с их переводным значением и рассчитан на врачей, провизоров, биологов, ветеринарных врачей, студентов медицинских, фармацевтических, педагогических специальностей, учащихся медицинских училищ, а также на широкий круг читателей.

М 18050407000-12
ISBN 978-9976-03-450-1 УДК 542
ББК 24.5
Мусаахунов К.М.,
Мадмарова Г.А.,
Перханова Ы.А.,
Сапарбекова Р.А. 2012 г.

A

Абдоминальный (брюшной) – abdominalis - ич чели (жука, жылма, боз жылтырак келген чел).

Абдукция (отведение) – abduction - денеден оолактатуучу, алыстатуучу.

Аберрация (отклонение) – aberration - кыйшаюу, бир жакка жантаюу.

Аборт (выкидыш) – abortus - бойдон түшүү.

Абразия (выскабливание) – abrasion - кыруу, тазалоо.

Абсорбция (всасывание) – absorption – сиңирүү.

Абстиненция (воздержание) – abstinentia - карману.

Абсцесс (нарыв) – Abscesses - чектелген көңдөйчөдө ириң топтолушу.

Абулия (отсутствие воли) – abulia – эрктин, кайраттын жоктугу.

Авирулентный (неболезнетворный) - avirulentus – ооруу козгобоочу.

Авидитет (степень интенсивности иммунных реакции) – aviditas – иммундук реакциянын ургаал даражасы.

Авитаминоз (витаминная недостаточность) - aviiaminosis – витаминдин жетишсиздиги.

Ауторадиография (способ регистрации излучений) – autoradiographia - нурланууну каттоо ыкмасы.

Агаммаглобулинемия (синдром дефицита антител) - agammaglobulinaemia - антителонун жетишсиздик синдрому.

Агглютинация (склеивание кровяных шариков, бактерий) - agglutinatio - кан бөлүкчөлөрүнүн жабышуусу, чапталып калуусу.

Аггравация (преувеличение симптомов) - aggravatio - ооруу белгилерди апыртуу.

Агевзия (утрата вкусовых ощущений) - ageusia - даам сезиминин жоголуусу.

Агенезия (врожденное отсутствие органа или его части) - agenesia - органдын же анын бөлүгүнүн тубаса жоктугу.

Агнозия (нарушение познавательных процессов) – agnosia - таанып билүүчүлүк процесстин бузулуусу.

Агония (последний этап умирания) – agonia - өлүмдүн акыркы этабы.

Агранулоцитоз (резкое уменьшение нейтрофильных гранулоцитов) - agranulocytosis - майда секиттүү нейтрофилдердин кескин азаюусу.

Аграфия (утрата способности писать) -

agraphia - жазуу жөндөмдүүлүгүн жоготуу.
Аггрегация (образование конгломератов частиц крови) – aggregatio - кан бөлүктөрүнүн системасыз, баш аламан кошундусунун жаралуусу.
Агрессины (факторы вирулентности) – aggressio - оору козгоочу фактор.
Адамантинома (эпителиальная опухоль) - adamantinoma - эпителий шишиги.
Адамантома (аномалия развития зуба) - adamantoma - тиштин өсүүсүнүн аномалиясы, кадыресе эместиги.
Адаптация (приспособление к условиям окружающей среды) - adaptatio – айлана чөйрөнүн шарттарына көнүгүү, ылайыкташуу.
Аденоакантома (злокачественная опухоль) - adenoacanthoma - залалдуу шишик.
Адгезия (слипание серозных оболочек) – agdaesio – илешкээ чел кабыктын жабышуусу.
Аддукция (приведение) – adductio – денеге акындатуу.
Адекватный (соответствующий) – adaequatus - дал келүү, ылайык келүү.
Аденит (воспаление лимфатических узлов) - adenitis - лимфа түйүндөрүнү сезгенүүсү.
Аденоидит (воспаление глоточной миндалины) – adenoiditis - кулкун безинин сезгенүүсү.
Аденоидный (подобный железе) – adenoideus - безге окшош, без сыяктуу.
Аденома (железистая опухоль) – adenoma - без шишиги.
Аденокарцинома (раковая опухоль) - adenocarcinoma - рак шишиги.
Аденолимфома (доброкачественная опухоль слюнных желез) – adenolymphoma - шилекей безинин залалсыз шишиги.
Аденотомия (удаление глоточной миндалины) – adenotomia - кулкун безини алып салуу.

Адентия (отсутствие ряда или всех зубов) - adentia - кээ бир же бардык тиштердин жоктугу.
Адинамия (прекращение двигательной активности) – adynamia - активдуу кыймылдын токтоосу.
Аднексит (воспаление придатков матки) – adnexitis - энелик урук бездеринин сезгенүүсү.
Адреналинемия (содержание адреналина в крови) – adrenalinaemia - адреналиндин канда болуусу.
Адреналэктомия (удаление

надпочечника) - Adrenaiaectomia - бөйрөк үстүндөгү безди алып салуу.

Адсорбция (поглощение газов) - adsorptio - газдардын миңип кетүүсү.

Азооспермия (отсутствие сперматозоидов) - azoospermia - сперматозоиддердин жоктугу.

Азотемия (избыточная концентрация в крови азотистых веществ) - azotaemia - кандын курамындагы азот заттарынын өлчөмүнүн көбөйүүсү.

Акклиматизация (приспособление к климату) – acclimatisatio - климатташуу, аба-ырайына ылайыкташуу, көнүгүү.

Аккомодация (приспособление) – accommodatio - ылайыкташуу, көнүү.

Акне (воспаление сальной железы) – acne - май бездеринин сезгенүүсү.

Акродерматит (дерматоз конечности) - acrodermatitis - кол-буттун терисинин сезгенүү оорусу.

Акромегалия (патологическое увеличение челюстей, носа, конечностей) - acromegalia -ээк, мурун, кол-буттун ашыкча чоңоюп кетүүсү.

Акропарестезия (извращение чувствительности в дистальных отделах конечностей) – acroparastesia - кол-буттун учтарындагы сезүүнүн бузулусу.

Акроцианоз (синюшность конечностей) - acrocyanosis - кол-буттун көгүштөнүүсү, көгүрүп калуусу.

Активность (способность биологической системы преодолевать внешние воздействия) - activus – биологиялык системасынын сырткы таасирди жеңүү жөндөмү.

Актинометрия (измерение лучистой энергии) - actinometria - нурдун кубаттуулугун өлчөө.

Актинотерапия (лечение лучами) - actinotherapia - нур менен дарылоо.

Актография (методика регистрации двигательной активности) - actographia - кыймылдын активдүүлүгүн каттоо ыкмасы.

Акуметрия (измерение остроты слуха) – acumetria - угуунун курчтугун өлчөө (аныктоо).

Акупунктура (иглоукалывание) - acupunctura - ийне саюу.

Акустика (учение о звуке) – acustica - үн жөнүндө окуу.

Акселерация (ускорение роста и развития) - akceleratio - өсүү жана өнүгүүнүн ылдамдашы.

Алгидный (холодный) - algidus - муздак, суук.

Алалия (отсутствие речи) – alalia – кем сөздүүлүк.

Алиментарный (зависящий от питания) – alimentarius - тамактануудан көз каранды.
Алкалиурия (выделение щелочной мочи) - alcaliuria - жегичтердин сийдик менен бөлүнүп чыгуусу.
Алкалоз (увеличенная щелочность) - alcaiosis - организмдеги жегичтердин көбөйүүсү.
Алопеция (патологическое выпадение волос) - alopecia - чачтын ашыкча түшүүсү.
Аллопластика (пересадка инородных тел) – alloplastica -өгөй, жат тканды көчүрүү (которуу) операциясы.
Альбинизм (врожденное отсутствие нормалөной пигментации) – albinism – нормалдуу пигментациянын тубаса жоктогу.
Альбуминурия (выделение с мочой альбуминов) – albuminuria - сийдик менен альбуминдин бөлүнүп чыгышы.
Альтерация (изменение структуры клеток) - alteratio - клеткалардын түзүлүшүнүн өзгөрүлүүсү.
Амбулаторный (приходящий) - ambulatorius – келип дарылануучу.
Аменорея (отсутствие менструаций) - amenorrhoea - айыздын (этек кирдин) жоктугу.
Амилоидоз (нарушение белкового обмена) - amyloidosis - белок алмашуусунун бузулуусу.
Амимия (утрата мимики) - amimia - ымдоону жоготуу.
Аменция (безумие) - amentia - жиндилик.
Аминоацидемия (повышенное содержание в сыворотке аминокислот) - amynoacidemia -сывороткада аминокислотанын өлчөмүнүн көбөйүшү.
Аминоацидурия (повышенное выведение с мочой аминокислот) - amynoaciduria - аминокислоталардын сийдик менен көп бөлүнүп чыгуусу.
Амитрофия (нарушение трофики мышц) - amyotrophia - булчуңдардын тамактануусунун бузулуусу.
Амнезия (потеря памяти) - amnesia - эсин жоготуу.
Аморальный (безнравственный) - amoralis - адепсиз, адеп-ахлаксыз.
Ампутация (удаление части тела) - amputatio - дененин бөлүгүн алып салуу.
Анабиоз (почти полное прекращение жизнедеятельности) – anabiosis - жашоо жөндөмдүүлүктүн дээрлик, толук токтошу.
Анальгезия (потеря болевого чувства) – analgesia - ооруну сезүүнүн

жоголуусу.
Анамнез (совокупность сведений о больном) – anamnesis - оорулуу жөнүндө маалыматтын жыйындысы.
Анартрия (утрата речи) - anartria - сүйлөө жөндөмдүүлүгүн жоготуу.
Анастомоз (соединение между двумя сосудами) - anastomosis – кан, лимфа тамылардын кобулун бузбай жалгаштырып, жамап коюу операциясы.
Анафилаксия (вид аллергической реакции) - anaphilaxia - аллергиялык реакциянын түрү.
Анацидитас (прекращение выделения соляной кислоты желудком) - anaciditas - карын зилинин бөлүнүп чыгуусунун токтошу.
Анаэробиоз (жизнь без доступа кислорода) - anaerobia - кычкылтексиз жашоо.
Ангиография (метод рентгенологического исследования сосудов) – angiographia - тамырларды рентгендик изилдөө, текшерүү ыкмасы.
Ангиология (учение о сосудах) – angiologia - тамырлар жүнүндөгү окуу.
Ангиосаркома (злокачественная опухоль из элементов стенки сосудов) - angiosarcoma -тамыр капталынын залалдуу шишиги.
Ангиоспазм (сосудистая судорога) - angiospasmus - тамырдын карышуусу.
Ангиоэктазия (стойкое расширение сосуда) - angioaectasia -тамырдын туруктуу кеңейшии.
Андрология (учение о болезнях мужских половых органов) - andrologia - эркектердин жыныс органдарынын оорулары жөнүндөгү окуу.
Аневризма (расширение кровеносного сосуда) - aneurysma - кан тамырлардын кеңейип кетуусу.
Анемия (малокровие) - anaemia – аз кандуулук.
Анергия (нечувствительность к раздражителям) - anergia - дүүлүктүргүчтөрдү сезүүнүн жоктугу.
Анестезия (нечувствительность) - anaesthesia - сезбестик.
Анизокория (неравенство зрачков) – anisocoria - көздүн каректеринин бирдей эместиги.
Анизометропия (разница в рефракции обоих глаз) - anisometropia - эки көздүн жарык нурларынын сынышынын айырмасы.
Анкилоз (отсутствие подвижности в суставе) – ankylosis - муундагы кыймылдуулуктун

жоголуусу.
Аномалия (отклонение от нормы) – anomalia - кадыресе эмес, аномалия.
Анорексия (полное отсутствие аппетита) - anorexia -табиттин толук жоголуусу.
Аносмия (отсутствие обоняния) - anosmia - жыт сезүүнүн жоголуусу.
Анорхия (врожденное двустороннее отсутствие яичек) – anorchia - эркектердин тукум бездеринин эки тараптуу тубаса жоктугу.
Анофтальм (отсутствие одного или обоих глаз) – anophthalmus - бир же эки көздүн жоктугу.
Антагонизм (борьба противоположных сил) - antagonismus - карама-каршы күчтөрдүн күрөшүүсү.
Антеверсия (наклонение вперед) - anteversio - алдыга ийүү, эңкейтүү.
Антефлексия (перегиб кпереди) – anteflexio - алдыга кайрылып калуу.
Антисептика (способ борьбы с инфекцией) - antiseptica - инфекция менен күрөшүү ыкмасы.
Антракоз (отложение в тканях угольной пыли) – anthracosis) - ткандарга көмүр чаңдарынын катмарлануусу.
Антропология (наука, изучающая природу человека) - anthropologia - адамдын табиятын окуп үйрөтүүчү илим.
Антропометрия (методы измерения морфологических особенностей человеческого тела) - anthropometria - адам денесинин морфологиялык өзгөчөлүктөрүн өлчөө ыкмасы.
Антроскопия (эндоскопия верхнечелюстной пазухи) - antroscopia - үстүңкү ээк кобулун эндоскоп аспабы менен текшерүү.
Антротомия (вскрытие сосцевидного отростка) – antrotomia - чыкый сөөгүндөгү сосцевид жан бутагын ачуу.
Анурия (прекращение поступления мочи в мочевой пузырь) -anuria - сийдиктин табарсыкка түшүүсүнүн токтоосу.
Анус (задний проход) - anus - арткы өткөөл, арткы тешик.
Аортальгия (боль в области аорты) - aortalgia - аорта тушунда оорунун пайда болуусу.
Аортит (воспаление аорты) - aortitis - аортанын сезгенүүсү.
Апертура (отверстие) – apertura - тешик.
Апикальный (верхушечный) - apicalis - баш жагы.
Апинеализм (отсутствие шишковидной железы) – apinealismus - тобурчак сыяктуу бездин жоктугу.

Аплазия (врожденное недоразвитие органа) - aplasia - органдын тубаса өспөй калуусу.
Апноэ (отсутствие дыхания) - apnoe - дем алуунун жоктугу.
Апоплексия (внезапно развивающееся кровоизлияние) - apoplexia - кокустан пайда болгон кан куюлуу.
Аппендэктомия (операция удаления червеобразного отростка) - appendectomia - сокур ичегидеги курт сымал өсүндүнү алып салуу операциясы.
Аппликация (наложение) – applicatio - коюу.
Арахноидит (разновидность менингита) - arachnoiditis- мээнин желе сыяктуу чел кабыгынын сезгенүүсү.
Арефлексия (отсутствие рефлекса) - areflexia - рефлекстин жоктугу.
Аритмия (неритмичность) - arrhythmia - бир калыптуулуктун, ыргактуулуктун бузулушу.
Артериит (воспалительное заболевание артерий) - arteriitis - артериялык кан тамырдын сезгенүүсү.
Артериография (рентгенологическое исследование артерий) - arteriographia - артерияларды рентгендик изилдөө.
Артериолосклероз (утолщение стенок артериол) - arteriolosclerosis – ичке артеря кан тамырларынын капшытынын калыңдашы.
Артериосклероз (утолщение стенок артерий) – arteriosclerosis - артерия кан тамырларынын капшытынын калыңдашы.
Артериэктомия (иссечение сегмента артерии) – arteriaectomia - артериянын бөлүгүн
кесип алып салуу.
Артралгия (боль в суставе) – Arthralgia - муунда оорунун пайда болуусу.
Артрит (воспаление сустава) – artritis - муундун сезгенүүсү.
Артрография (рентгенография суставов) – arthrographia - муундарды рентгендик изилдөө.
Артроз (дегенеративно-дистрофическое заболевание суставов) - arteriitis - муундун кемирчеги жукаланып кеткен өнөкөт оорудан жабыр тартуу.
Артропатия (вторичное дистрофическое заболевание суставов) - arthropatia - муундун азыктануусу бузулганда пайда болгон оору.
Артротомия (операция вскрытия полости сустава) – arthrotomia - муун көңдөйүн ачуу
операциясы.
Артрэктомия (операция удаления сустава) - arthraectomia - муунду алып салуу операциясы.
Асептика (способ борьбы с

инфекцией) - aseptica - инфекция менен күрөшүү ыкмасы.
Асимметрия (отсутствие симметрии) - asymmetria - симметриянын жоктугу.
Асперматизм (отсутствие эякуляции при половом сношении) - aspermatismus - жыныстык катнашта эрендиктин (сперманын) жоктугу.
Ассимиляция (усвоение.) - assimilatio - организм сырттан кирген органикалык жана органикалык эмес заттарды кабыл алып, өзүнүн жашоосунун өсүп-өнүгүүсүн камсыздандыруу процесси .
Астения (слабость, бессилие) - asthenia - күчсүз, алсыз.
Аспирация (проникновение в дыхательные пути посторонних веществ) – aspiratio - дем алуу жолдоруна жат (өгөй) заттын кирүүсү.
Астазия-абазия (утрата способности стоять и ходить) - astasia-abasia - туруу жана басуу жөндөмдүүлүктү жоготуу.
Астигматизм (неодинаковое преломление лучей) - astigmatismus - көздөгү жарыкты чагылдыруу аппаратынын жетишсиздиги.
Астма (удушье) - asthma - дем кыстыгуу.
Асфиксия (угрожающее жизни удушье) - asphyxia - өмүргө коркунуч туудурган дем кыстыгуу.
Асцит (водянка живота) - ascites – ич көндөөйүнө суюктуктун өтө толуп кетиши.
Атаксия (расстройство координации движений) - ataxia - кыймыл координациясынын бузулуусу.
Ателектаз (спадение легкого) - atelectasis - өпкө исиркектеринин жабышып калуусу.
Атерома (киста сальной железы) – atheroma - май безинин көндөйлүү шишиги.
Атероматоз (стадия развития атеросклеротической бляшки) – atheromatosis - май бөлтүкчөлөрүнүн өсүү баскычы.
Атетоз (непроизвольные движения) - athetosis - көз карандысыз (баш ийбеген) кыймыл аракет.
Атония (ослабление тонуса) - atonia - чымыркануунун бошоңдошу.
Атопия (группа аллергических заболеваний) - atopia - аллергиялык оорулардын группасы.
Атрезия (полное отсутствие просвета) - atresia - жылчыктын дээрлик жоктугу.
Атриовентрикулярный (предсердножелудочковый) – atrioventricularis - дүлөйчө-карынчанын ортосу.

Атрофия (уменьшение обөема ткани) - atrophia - ткандардын көлөмүнүн азайуусу.
Атрофодермия (группа заболеваний кожи) – atrophodermia - тери ооруларынын группасы.
Аттенуация (ослабление вирулентности) – attenuatio - оору козгогучтун алсыздануусу.
Аудиология (учение о слухе) - audiologia - угуу жөнүндөгү окуу.
Аудиометрия (измерение остроты слуха) – audiometria - угуунун курчтугун өлчөө.
Аудитория (помещение для проведения лекций) - auditorium - лекция өтүлүүчү имарат.
Аура (предчувствие эпилептического приступа) - aura - талманын (эпилепсия) тута турган кезин сезүү.
Аускультация (выслушивание) – auscuitatio - угуп көрүү, тыңшап көрүү.
Аутизм (нарушение связи с реальностью) - autismus – чындык менен байланыштын бузулуусу.
Аутогемотерапия (лечение собственной кровью) - autohaemotherapia - өз каны менен дарылоо.
Аутоаллергия (реакции аутоантител с собственными тканями) - autoallergia - өз ткандарынын антителосуна болгон реакция.
Аутоинтоксикация (самоотравление) - autointoxicatio - өздүк ууулануу.
Аутопластика (пересадка собственных тканей) - autoplastica - өз тканын өзүнө которуп операция жасоо.
Аутопсия (вскрытие трупа) - autopsia - өлүктү ачуу.
Аутолиз (распад белков тканей организма) – autolis - организмдеги белок ткандарынын бүлүнүүсү.
Афазия (расстройство речи) - aphasia - сүйлөөнүн бузулуусу.
Афакия (отсутствие хрусталика) - aphacia - чечекейдин жоктугу.
Афония (утрата голоса) – aphonia - үндүн жоголуусу.
Афты (изөязвления слизистой рта) – aphthae - ооздун былжыр челинде пайда болгон жарачалар.
Аффект (сильное душевное волнение) - affectus - көңүлдүн катуу чөгүшү, кыжалаттануу.
Афферентный (приносящий, центростремительный) - afftrens – четтен борборго умтулуучу, жеткирүүчү нердер.
Аффрикт (трение) - affrictus - сүрүү, жышуу.
Ахалазия (нарушение расслабления сфинктера) – achalasia - карынга кирүүчү өткөөл булчуңунун бошоңдоосунун бузулуусу.

Ахилия (отсутствие соляной кислоты) – achylia – карын зилинин жоктугу.
Ахолия (непоступление желчи в кишечник) – acholia - өттүн ичегиге түшпөй калуусу.
Ацетонурия (повышенное содержание ацетона в моче) - acetonuria - сийдикте ацетон өлчөмүнүн көбөйүшү.
Ацидоз (повышенное содержание кислот в крови и тканях) - acidosis - канда жана ткандарда кычкылдардын өлчөмүнүн көбөйүүсү.

Ацинозный (мелкоочаговый) – acinosus - майда очоктуу.
Аэрарий (открытая площадка для приема воздушных ванн) – aerarium - аба ваннасын алууга арналган ачык аянтча.
Аэротерапия (лечение воздухом) - aerotherapia - аба менен дарылоо.
Аэрофагия (заглатывание воздуха) – aerophagia - аба жутуу.

Б

Базалиома (рак кожи) - basalioma – теридеги эпителий ткандарынан өсүп чыккан залалдуу шишик.
Базофилия (способность тканей окрашиваться основными красителями) - basophylia -ткандардын негизги боңкторго боңлуу касиети.
Базальный (расположенный у основания) - basalis - түбүндө жайгашкан.
Базилярный (основной) - basilaris - негизи.
Бактериемия (наличие бактерий в крови) – bacteriaetnia - канда микробдун болуусу.
Бактериология (наука о бактериях) - bacteriologia - бактериялар жөнүндөгү илим.
Бактериоскопия (микроскопия бактерий) - bacterioscopia - бактерияларды микроскоп менен көрүү.

Бактериостатический (останавливающий развитие бактерий) - bacteriostaticus - бактериялардын өсүүсүн токтотуучу.
Бактериурия (присутствие бактерий в моче) - bacteriuria - сийдикте бактериянын бар болуусу.
Бактерицидный (убивающий бактерии) - bictericidus - бактерияларды өлтүрүүчү.
Б**алантидиаз** (дизентерия, вызываемая специфическим паразитом) – balantidiasis - бөтөнчө паразит козгогон ич өткөк.
Баллистокардиография (метод исследования работы сердца) - ballistocardiographia жүрөктүн иштөөсүн изилдөөчү ыкма.

Баллотирование (колебание плотного тела полости организма) - ballotter - организмдин көңдөйүндөгү тыгыз заттын чайкалуусу, дирилдөөсү.
Бальнеология (наука о лечебных свойствах минеральных вод) - balneologia - минерал сууларынын дарылык касиети жөнүндөгү илим.
Бальнеотерапия (лечение минеральными водами) - balncotherapia - минерал суулары менен дарылоо.
Баротерапия (лечение пониженным или повышенным давлением) - barotherapia - төмөндөтүлгөн же жогорулатылган басым менен дарылоо.
Баротравма (повреждение, вызванное резким изменением атмосферного давления) - baroirauma - кескин өзгөрүлгөн атмосфера басымынан алынган жаракат.
Бациллемия (наличие бацилл в крови) - bacillaemia - канда бацилланын болуусу.
Бациллурия (наличие бацилл в моче) - bacliluria - сийдикте бацилланын болуусу.
Бикуспидальный (двустворчатый) - bicuspidalis - эки капкалуу.
Билатеральный (двусторонний) - bilateralis - эки жактуу.
Билиарный (желчный) – biliaris - өттүү.
Билирубинемия (наличие желчного пигмента в крови) - biliriibinaemia - канда өт пигментинин болуусу.
Биогенный (животного происхождения) - biogenius - жаныбардан жаралган.
Биология (учение о жизни) - biologia - жашоо жөнүндөгү илим.
Биометрия (математические методы обработки материала в медицине) – biometria - медицинада материалдарды иштетүүнүн математикалык усулдары.
Биопсия (иссечение части ткани) - biopsia - ткандын бөлүгүн кесип алуу.
Бифуркация (раздвоение на ветви) - bifurcatio - бутактарга бөлүнүшү.
Бластома (опухоль) – blastoma - шишик.
Бленнорея (воспаление слизистой глаза) - blennorrhoea - көздүн былжыр челинин сезгенүүсү.
Блефарит (воспаление краев век) – blepharitis - көздүн кабык четинин сезгенүүсү.
Блефаропластика (пластическая операция восстановления век или их части) -blepharoplastica - көздүн кабыгын калыбына келтирүүчү пластикалык операция.
Блефароспазм (тоническая судорога круговой мышцы глаз) - blepharospasmus -

көздүн тегерек булчуңунун карышуусу.

Блефарохалазис (свисание истонченной кожи верхнего века) - blepharochalasls - көздүн үстүңкү кабыгынын жука терисинин салбаңдан турушу.

Бонификация (оздоровление местности в борьбе с малярией) - bonificatia - бюезгек менен күрөшүүдө аймакты чыңдоо.

Брадикардия (замедление сердечной деятельности) – bradycardia - жүрөктүн кагуусунун жайлашы.

Брахицефалия (короткоголовость) - brachycephalia - жалпак баш адамдар, туурасы чоңурак, туулгандан баштын формасы бузулган.

Бронхиолит (острое воспаление бронхиол) - bronchiolitis - колкочолордун курч сезгенүүсү.

Бронхит (воспаление бронхов) - bronchitis - колколордун сезгенүүсү.

Бронхоаденит (воспаление лимфатических узлов, прилегающих к бронхам) - bronchoadenitis - колколорго кыналып туруучу лимфа бездеринин сезгенүүсү.

Бронхогенный (исходящий из бронхов) - bronchogenes - колколордон чыгуучу.

Бронхография (контрастный рентгеновский снимок бронхов) - bronchographia -колколорду контрастык рентген менен сүрөткө тартуу.

Бронхомикоз (заболевание бронхов, вызываемое грибками) - bronchomycosis – козу карындар козгогон колколордун оорусу.

Бронхопневмония (катаральное воспаление легкого) - bronchopneumonia - өпкөнүн курч сезгенүүсү.

Бронхоскопия (осмотр бронхов бронхоскопом) - bronchoscopia - бронхоскоп менен колколорду көрүү.

Бронхостеноз (сужение просвета бронхов) - bronchostenosis - колко жолдорунун тарышы.

Бронхофония (выслушивание голоса через грудную клетку) - bronchophonia - көкүкрөк клеткасы аркылуу үндөрдү угуу.

Бронхоэктазы (расширение бронхов) - bronchoectasis - колколордун кеңейип кетиши.

Бруксизм (ночное скрежетание зубами) - bruxismus - түндө (уйкуда) тиштерди кычыратуу.

Бубон (воспаление пахового лимфатического узла) - bubon - чурай лимфа бездеринин (түйүндөрүнүн)

сезгенүүсү.
Булимия (патологическое усиление аппетита) - bulimia - табиттин (патологиялык) ашыкча күчөшү.
Буллцзный (пузырчатый) - bullosus - исиркектүү.
Бульварный (относящийся к продолговатому мозгу) - bulbaris - сүйрү мээге караштуу.
Бурсит (воспаление синовиальной сумки сустава) - bursltis - муун каптын сезгенүүсү.
Бюллетень (больничный листок, подтверждающий факт болезни) - bulletin ооругандыгын тастыктоочу баракча.

В

Вагинизм (рефлекторное сокращение мышц влагалища при попытке сношения) -vaginismus - аялдын кына булчуңдарынын жыныстык катнашууга умтулган учурда өзгөчө катнашуууга.
Ваготомия (рассечение блуждающего нерва) - vagotomia - адашкан нервди кесүү.
Ваготония (гиперфункция блуждающего нерва) – vagotonia - адашкан нервдин кызматынын күчөөсү.
Вазодилятаторы (сосудорасширяющие нервы) - vasodilatatores - тамырларды кеңейтүүчү нервдер.
Вазоконстрикторы (сосудосуживающие нервы) – vasoconstridores - тамырларды тарытуучу нервдер.
Вазомоторы (сосудодвигательные нервы) - vasomotores - тамырларды кыймылдатуучу нервдер.
Вазотомия (операция рассечения семявыводящего протока) - vasotomia - эркектин урук чыгуучу түтүгүн узунунан тилүү операциясы.
Вазектомия (иссечение семявыводящего протока) - vasectoraia - эркектин урук алып чыгуучу түтгүн кесүү.
Вакцина (материал для прививок) - vaccinum - тирүү же чалажан микробдордон жана алардардын уу затынан чогултуп, ооруну кабыл албоого ылайыктап даярдалган суюктук.
Вакцинация (предохранительная прививка вакциной) - vaccinatio - эмдөө процесси.
Вальвула (клапан, заслонка) - valvula - жаап туруучу капкак.
Вальвулотомия (рассечение сужения отверстия между сердечными клапанами) – valvulotomia - жүрөк клапандарынын ортосундагы тарыган тешикти кесүү.
Варикозный (узловато-расширенный) - varicosus – кеңейген-түйүнчө.
Варикоцеле (расширение

вен семенного канатика) - varicocele - эркектин урук түтүктөрүнүн вена тамыры кеңейиши.
Васкулит (воспаление стенки мелких кровеносных сосудов) – vasculitis- майда кан тамырлар каптышынын сезгенүүсү.
Васкулярный (сосудистый) - vascularis - тамырлуу.
Вегетарианство (система питания растительной пищей) – vegetarianistnus - өсүмдүк тамак-ашы менен тамактануу системасы.
Вегетативный (растительная часть нервной системы) - vegetativus - нерв системасынын вегетатив бөлүгү.
Везикула (кожная сыпь в форме пузырьков) - vesicula - денедеги чыбырчык, ичи сууга толгон исиркек.
Везикулография (метод рентгенографии семенных пузырьков) - vesiculographia - тукум исиркектерин рентгендик изилдөө ыкмасы.
Везикулэктомия (операция удаления семенных пузырьков) - vesiculaectomia - тукум исиркектерин алып салуу операциясы.
Везикулярный (пузырчатый) - vesicularis - исиркектүү.
Векторкардиография (метод исследования биоэлектрической активности сердца) - vectorcardiographia - журөктүн биоэлектрдик активдүүлүгүн изилдөө ыкмасы.
Венепункция (вскрытие вены проколом) - venaepunctio - вена кан тамырын тешүү жолу менен ачуу.
Венерология (наука о венерических болезнях) - venerologia - венерикалык оорулар жөнүндөгү окуу.
Венесекция (вскрытие вены разрезом) - venaesectio - вена кан тамырын кесүү жолу менен ачуу.
Вентер пропенденс (отвислый живот) - venter propendens - салаңдаган курсак.
Вентральный (брюшной) - ventralis – ич чели (жука, жылма, боз жылтырак келген чел).
Вентрикулография (рентгенологическое исследование головного мозга) – ventriculographia - баш мээни рентгендик изилдөө.
Вентрофиксация матки (пластическая операция фиксации матки к брюшной стенке) - ventrofixatio uteri - жатынды ич капшытына бекитүүчү пластикалык операция.
Веррукозный (бородавчатый) - verrucosis - сөөл сыяктуу.
Вертиго (головокружение) -

vertigo - баш айлануу.
Вестибулометрия (исследование функции вестибулярного аппарата) - vestibulometria - вестибуляр (бой туттургуч) аппаратынын кызматын изилдөө.
Вестибулярный (относящийся к части внутреннего уха) - vestibularis - кулактын ички бөлүгүнө караштуу.
Виварий (помещение для подопытных животных) - vivarium - илимий -изилдөө үчүн ар түрдүү тажрыйба коюлуучу жаныбарларды баккан жай.
Вивисекция (оперирование подопытных животных) - vivisectio - илимий -изилдөө үчүн жаныбарларды союп кескилеп көрүү операциясы.
Виводиализ (прижизненное очищение крови с помошью диализа) - vivodialisis - диализ аркылуу канды тазалоо.
Визус (зрение) - visus - көрүү.

Визускоп (прибор для исследования глазного дна) - visuscop - көздүн түбүн изилдөөчү аспап.
Викарный (замещающий) - vicarius - ордун басуучу, алмаштыруучу.
Вирго (девственница) - virgo - эркекке жанашпаган кыз, эркек көрө элек кыз.
Вирилизация (омужествление) - virilisatio - эр жетүү, кадимки эркек кишинин маалына жеткен учуру.
Вирулентность (степень патогенности микробов) - virulentus – дене пайда болгон микробдордун организмдин каршылык көрсөтүүсүнө карабастан ооруга чалдыктыруу жөндөмдүүлүгүнүн чени.
Вирусемия (наличие вируса в крови) - viruaemia - вирустун канда болуусу.
Вирусология (учение о вирусах) - virusuria - вирустар жөнүндөгү окуу.
Висцеральный (относящийся к внутренностям) - visceralis - ички органдарга тиешелүү.
Вирусурия (наличие вируса в моче) - virusuria - вирустун сийдикте болуусу.
Витальный (жизненный) – vitalis – өтө маанилуу абдан керектүү.
Витилиго (депигментированное пятно)- vitiligo - пигментсиз тактар.
Вольвулюс (заворот кишок) - volvulus - ичегилердин оролуусу, түйүлүүсү.
Вомитус (рвота) – vomitus - кусуу.
Вульва (наружные половые органы женщины) -vulva - аялдардын сырткы жыныстык органы.
Вульнус (рана) - vulnus - жараат.

Вульнус склопетариум (огнестрельная рана) - vulnus sclopetarium - атылган октон алынган жараат.

Г

Габитус (внешний вид человека) - habitus - адамдын сырткы көрүнүшү.

Гайморит (воспаление гайморовой пазухи) - highmoritis - гаймор коңулунун сезгенүүсү (өйдөңкү ээк менен көздүн ортосундагы коңул. Окмуштуу гаймордун наамында).

Галактогога (молокогонные средства) – galactogoga - сүт көбөйтүүчү каражат.

Галакторея (самоистечение молока из желез) - galacterrhoea - көкүрүк безинен сүттүн өз алдынга куюлуп кетүүсү.

Галлюцинация (обман чувств) - hallucinatio – айлана – чөйрөдөгү кубулуштарды сезүү органдары аркылуу өзүгдөй эмес кабыл алуу.

Гамартия (аномалия развития тканей) - hamartia - ткандардын өсүүсүнүн аномалиясы, кадыресе эместиги.

Гамартома (опухолевидная тканевая аномалия развития) - hamartoma - ткандын шишик сымал өсүүсү, кадыресе эместиги.

Ганглий (узел) - ganglion - түйүн.

Ганглионеврома (доброкачественная опухоль нервной системы) - ganglionevroma - нерв системасынын залалсыз, зыянсыз шишиги.

Ганглионит (поражение симпатического нервного узла) - ganglianitus - симпатикалык нерв түйүнүнүн жабырланышы.

Гангрена (омертвение тканей) - gangraena - ткандардын өлүүсү.

Гастралгия (желудочная боль) - gastralgia - карындагы оору.

Гастрит (поражение слизистой оболочки желудка) - gastritis - былжыр челинин сезгенүүсү.

Гастроптоз (опущение желудка) - gastreptosis - карындын төмөн түшүп калуусу.

Гастроскопия (осмотр полости желудка) - gastroscopia - карындын көңдөйүн көрүү.

Гастроэктазии (расширение желудка) - gastroectasia - карындын кеңейиши.

Гастроэнтерит (воспаление желудка и тонкого кишечника) - gastroenteritis - карындын жана ичке ичегинин сезгенүүсү.

Гастроэнтерология (наука о болезнях пищеварительной системы) - gastroenterologia - тамак сиңирүү системасынын оорулары жөнүндөгү илим.

Гелиотерапия (лечение

солнечными лучами) - heliotherapia - күн нуру менен дарылоо.

Гельмнитозы (глистные заболевания) - helminthosis - курт оорулары.

Гельминты (паразитические черви) - helminthus - паразит курту.

Гемангиома (опухоль из кровеносных сосудов) - haemanfioma - кан тамырларындагы шишик.

Гемартроз (кровоизлияние в сустав) - haemartrosis - муунга кан куюлуу.

Гематемезис (кровавая рвота) - haematemesis - кан кусуу.

Гематидроз (кровавый пот) - haemathidrosis - кандын тер аралаш чыгышы (кандуу тер).

Гематогенный (распространяющийся с током крови) - haematogenes - кан агымы менен таркалуу.

Гематология (наука о крови) - haernatologia - кан жөнүндө илим.

Гематома (ограниченное скопление крови в ткани) - haematoma - ткандарда кандын чектелген топтондусу.

Гематомнелия (кровоизлияние в спинной мозг) - haematomyelia - жүлүнгө кан куюлуу.

Гематоцеле (скопление крови в ограниченном пространстве) - haematocele - чектелген аралыкка кандын топтолуусу.

Гематурия (скопление крови в моче) - haematuria - сийдикте кандын пайда болуусу.

Гемералопия (ухудшение зрения в сумерках, «куриная слепота») - hemaralopia - күүгүмдө көрүүнүн начарлашы «тоок көрү».

Гемианопсия (выпадение половины поля зрения каждого глаза) - hemianopsia - көз жаздымдын жарым бөлүгүнүн түшүп калуусу.

Гемианестезия (нечувствительность одной половины тела) - hemianaesthesia - дененин бир тарабында сезүүнүн жоголуусу.

Гемиатрофия (уменьшение одной половины тела) - hemiatrofia - дененин бир тарабынын кичирейши.

Гемикрания (головная боль) - hemicrania - баш оору.

Гемипарез (двигательная слабость половины тела) - hemiparesis - дененин бир бөлүгүндө кыймылдын азаюсу.

Гемиплегия (односторонний паралич мышц) - hcmiplegia - булчуңдун бир тараптуу шал болуусу.

Гемиспазм (судорожное сведение мышц) - hemispasmus - булчуңдун тырышуусу.

Гемобилия (выделение

крови с желчью) - haemobilia - өт аралаш кандын бөлүнүп чыгуусу.
Гемобластозы (опухоли, исходящие из кроветворных клеток) - haernoblastosis - кан пайда кылуучу клеткалардын шишиги.
Гемоглобин (железосодержащий пигментный белок крови) - haemoglobinum - кандын курамындагы темири бар пигмент белогу.
Гемоглобинопатия (наследственные заболевания крови) - haemoglobinopathia - кандын тукум куучу оорусу.
Гемоглобинурия (появление гемоглобина в моче) - haemoglobinuria - сийдикте гемоглобиндин пайда болуусу.
Гемограмма (клинический анализ крови) - haemogramma - кандын клиникалык анализы.
Гемодинамика (движение крови по сосудам) - haernodynamica - кандын тамырлар аркалуу кыймылы.
Гемолиз (повреждение эритроцитов) - haemolysis – кызыл кан денечелеринин сырткы кабыкчасынын айрылышы, жырылышы.
Гемоперикард (скопление крови в полости околосердечной сумки) – haemopericardium - жүрөк толтосуна (жүрөк кабына) кандын топтолуусу.
Гемопоэз (кроветворение) - haemopoesis - кандын пайда болуусу.
Гемоптоэ (кровохарканье) - haemoptoe - кан түкүрүү.

Геморрагия (кровотечение) - haemorrhagia - кан агуу.
Гемоперитонеум (скопление крови в брюшной полости) - haemoperitoneum - ич көңдөйүнө кандын топтолуусу.
Геморрой (расширение вен нижнего отдела прямой кишки) - haemorrhoides - көтөн чучуктун төмөнкү бөлүгүндөгү вена кан тамырынын кеңейип кетуусу.
Гемосидероз (избыточное отложение гемосидерина в ткань легких) - haemosiderosis - өпкө ткандарында гемосидериндин ашыкча катмарланышы.
Гемостаз (остановка кровотечения) - haemostasis - кан агуунун токтоосу.
Гемотерапия (лечение кровью) - haemotherapia - кан менен дарылоо.
Гемоторакс (скопление крови в полости плевры) - haemothorax - плевра көңдөйүнө кандын топтолуусу.
Гемотрансфузия (переливание крови) - haemotransfusio - кан куюу.
Гемофилия (наследственное

нарушение свертываемости крови) - haemophilia - кан уюуу процессинин тукум-куучулук бузулуусу.
Гемофтиза (кровохарканье) - haemophthisis - кан түкүрүү.
Гемофтальм (кровоизлияние в стекловидное тело глаза) - haemophfhalmus - көздүн айнек челине кан куюлуу.
Генезис (происхождение) - genesis - келип чыгышы, жаралуусу.
Генерализованный (распространенный) - generalis - жайылтылган, жайылма.
Генетика (наука о наследственности) - genetica - тукум куучулук жөнүндөгү илим.
Гениталии (половые органы) - genitalia - жыныстык органдар.
Генотип (совокупность генов) - genotypos - гендердин жыйындысы.
Гепатаргия (недостаточность обезвреживающей функции печени)- нepatargia - боордун тазалоо кызматынын жетишсиздеги.
Гепатит (воспалительное заболевание печени) - hepatitis - боордун сезгенүү оорусу.
Гепатоптоз (опущение печени) - hepatoptosis - боордун төмөндөп калуусу.
Гередитарный (наследственный) - hereditarius - тукум куучулук.

Гериатрия (учение о заболеваниях пожилого возраста) - geriatria - улгайган курактын оорулары жөнүндөгу окуу.
Гермафродитизм (наличие признаков обоих полов) - hermaphroditismus - эки жыныстын тең белгилеринин бардыгы.
Геродермия (патологическая преждевременная инволюция кожи) - gerodermia - теринин мезгилден эрте картайа башташы.
Гернитомия (грыжесечение) - hernitomia – чуркуну кесүү.
Герния (грыжа) - hernia - грыжа.
Геронтология (наука о закономерностях старения организма) - gerontologia - организмдин картайуу мыйзам ченемдүүлүгү жөнүндөгү илим.
Герпес (пузырьковый лишай) - herpes - эриндеги майда кыбырчык исиркектер, учук.
Гетерогенный (иной по происхождению) - heterogenes - жаралуусу жагынан бөлөк.
Гетеропластика (пересадка тканей или органов от животных) – heteroplastica - жаныбардын орган же тканын которуп отургузуу.
Гетерофория (отклонение глазных яблок) - heteropharia - көз алмасынын жылып кетүүсү.

Гиббус (горб) - gibbus -бүкүр.
Гигиена (наука о здоровье) - hygiena - ден соолук жөнүндөгү окуу.
Гидремия (увеличение содержания воды в крови) - hydraemia - кандын курамындагы суунун көбөйүшү.
Гидрамнион (чрезмерное скопление околоплодной жидкости в водной оболочке зародыша) - hydramnion - түйүлдүк тегерегиндеги суютуктун көбөйүп кетүүсү.
Гидронефроз (растяжение почечной лоханки водянистой жидкостью) – hydroriephrosis - бөйрөк ичиндеги көңдөйчөлөрдүн (күлтүктөрдүн) суу менен чоюлушу.
Гидроперикард (водянка околосердечной сумки) - hydropericardium - жүрөк толтосуна суунун толүүсү.
Гидропс (водянка) - hydrops – күпчөк (денедеги кобулдарга суюктун өтө толуп кетүүсү).
Гидротерапия (лечение водой) - hydrotherapia - суу менен дарылоо.
Гидроторакс (скопление водянистой жидкости в полости плевры) - hydrothorax - плевра көңдөйүнө суунун топтолуусу.
Гидрофобия (водобоязнь) - hydrophobia - суудан коркуу.
Гидроцеле (водянка яичка) - hydrocele - тукум безинде суунун топтолуусу.
Гидроцефалия (водянка головного мозга) - hydrocephalia - баш мээге суунун топтолуусу.
Гинатрезия (заращение полового канала) - ginatresia - жаныстык түтүктүн бүтүп калуусу.
Гингивит (воспаление десен) - gingivitis - бүйлөнүн сезгенүүсү.
Гинекология (наука о болезнях женских половых органов) - gynaecologia - аялдардын жыныстык органдарынын оорусу жөнүндөгү илим.
Гинекомастия (увеличение у мужчин молочных желез по типу женских) - gynaecomastia - эркектердин көкүрөк безинин аялдардыкынай чоңойуп кетүүсү.
Гипебилирубинемия (увеличение количества билирубина в крови) – hyperbilirubinaemia - канда билирубиндин өлчөмүнүн көбөйүүсү.
Гиперацидитас (повышенная кислотность) - hyperaciditas – кычкылдын көбөйүүсү.
Гипервитаминоз (интоксикация витаминными препаратами) - hypervitaminosis -организмде витаминдин көбөйүүсү.

Гипергидроз (повышенная

потливость) - hyperhidrosis - ашыкча тердөө.
Гипергликемия (повышенное количество сахара в крови) - hyperglykaemia - кандагы канттын өлчөмүнүн көбөйүүсү.
Гиперемия (усиление притока крови) - hyperaemia - кандын агымынын көбөйүүсү.
Гиперергия (резкое повышение реактивности) - hyperergia - сезимдүүлүктүн күчөшү.
Гиперестезия (повышенная чувствительность) - hyperaesthesia - сезүүнүн күчөшү.
Гиперкапния (повышенное напряжение углекислого газа в крови) - hypercapnia - канда көмүр кычкыл газынын чыңалуусунун көбөйүүсү.
Гиперкинезы (избыточные непроизвольные движения) - hyperkinesis - кыймылдын эркке баш ийбей күчөөсү.
Гиперкератоз (чрезмерное ороговение эпидермиса) - hyperceratosis - эпидермистин ашыкча кабырчыктануусу, чордонуусу.

Гиперостоз (диффузное утолщение кости) – hyperoslosis - сөөктүн бүтүн бойдон жоондошу.
Гиперплазия (избыточное образование структурных элементов тканей) - hyperplasia - ткандардын түзүлүү элементтеринин ашыкча пайда болуусу.
Гиперрефлексия (повышение рефлексов) - hyperreflexia - рефлекстин күчөшү.
Гиперсекреция (чрезмерное отделение сока) - hypersecretio - без суюктугунун ашыкча бөлүнүүсү.
Гипертензия (повышение артериального давления) - hypertensio - артериялык кан басымдын жогорулашы.
Гипертермия (перегревание) – hyperthermia - өтө ысын кетүү.
Гипертиреоя (повышенная функция щитовидной железы) - hyperthyreosis - калкан безинин кызматынын күчөшү.
Гипертрофия (увеличение обөема и веса ткани) - hypertrophia - ткандардын салмагы жана көлөмүнүн көбөйүүсү.
Гиперфункция (усиленная деятельность какого-либо органа) – hyperfunctio - кайсы бир органдын кызматынын күчөөсү.
Гипогликемия (снижение концентрации глюкозы в крови) - hypoglykaemia - канда калттын өлчөмүнүн азайышы, төмөндөшү.
Гипокапния (пониженное напряжение углекислого газа

в крови) - hypocapnia - канда көмүр кычкыл газынын чыңалуусунун төмөндөөсү.
Гипоксемия (недостача кислорода в крови) - hypoxaemia - канда кычкылтектин жетишсиздиги.
Гипоксия (пониженное содержание кислорода в тканях) - hypoxia - кычкылтектин ткандарда азаюусу.
Гипоплазия (недоразвитие органа) - hypoplasia - органдын жетилбей калышы.
Гипопротеинемия (снижение белка в крови) - hypoproteinaemia - канда белоктун төмөндөшү (азайышы).
Гипосекреция (пониженное отделение сока) - hyposecretio - бездин суюктук бөлүү кызматынын төмөндөөсү.
Гипоспадия (врожденное недоразвитие мочеиспускательного канала) - hypospadia -сийдик бөлүп чыгуучу түтүктүн тубаса жетишсиздиги (жетилбей калышы).
Гипостаз (застой крови в нижележащих частях тела) - hypostasis - дененин төмөнкү бөлүгүндө кандын топтолуусу.
Гипотермия (охлаждение тела) - hypothermia - дененин муздашы.
Гипостатура (задержка роста и веса тела у детей) - hypostatura - балдардын салмагынын жана боюнун өсүүсүнүн жайлашы, акырындашы.
Гипотиреоз (понижение функции щитовидной железы) - hypothyreosis - калкан безинин кызматынын төмөндөөсү.
Гипотония (понижение давления) - hypotonia - артериялык кан басымдын төмөндөшү.
Гипотрофия (расстройство питания у детей) - hypotrophia - балдардын тамактануусунун бузулуусу.
Гипофункция (ослабление деятельности органов) - hypofunctio - органдардын кызматынын начарлоосу, алсыздануусу.
Гирсутизм (мужской тип оволосения у женщин) - hirsutistnus - аялдарда эркектерче түктүн чыгышы.
Гистогенез (развитие тканей) - histogenesis - ткандардын өнүгүүсү.
Гистероцеле (смещение матки в грыжевой мешок) - hysterocele - грыжа баштыгына жатындын жылышы.
Гистология (наука о строении тканей) - histologia - ткандардын түзүлүшү жөнүндөгү илим.
Глаукома (заболевание глаза) - glaucoma - көздүн оорусу (көз басымы жогорулаган).
Гликоген (полисахарид) -

glycogenim - полисахарид.
Гликозурия (выделение сахара с мочой) - glucosuria - канттын сийдик менен чыгуусу.
Глия (межуточная ткань ЦНС) - glia - борбордук нерв системасынын аралык тканы.
Гломерулонефрит (воспаление почечных клубочков) - glomerulonephritis - бөйрөк нефрондорунун сезгенүүсү.
Глоссальгия (ощущение жжения в языке) - glossalgia - тилде ачышууну сезүү.
Глоссит (воспаление языка) - glossitis - тилдин сезгенүүсү.
Гомогенный (однородный) - homogenes - бир түрдүү, бир өңчөй.

Гомолатеральный (относящийся к той же стоРоне) - homolateralis - бир жакка караштуу.
Гнатостомоз (разновидность гельминтоза) - gnathostomosis - курттун бир түрү.
Гомеостаз (относительное постоянство внутренней среды) - homeostasis - ички чөйрөнүн туруктуулугу.
Гомопластика (пересадка тканей от человека человеку) - homoplastica - ткандарды адамдан адамга которуу.
Гонит (воспаление коленного сустава) - gonitis - тизе муундун сезгенүүсү.
Горделюм (ячмень) - hordeolum - көзгө чыккан тирсек.
Гормонотерапия (лечебное применение продуктов желез внутренней секреции) - hormonotherapia - ички секреция бездеринин суюктугун дарылоодо колдонуу.
Гравида (беременная) – gravida - кош бойлуу.
Гравидитас (беременность) - graviditas - бойго бүтүү.
Гранулңма (воспалительное разрастание ткани) - granuloma - ткандардын шишиктүү өсүндүсү.
Гранулоциты (зернистые лейкоциты крови) - granuiocyti – ак канн денечелерин бонгондо көрүнгөн майда чекиттер.

Грануляция (молодая соединительная ткань) - granulatio - жаш тутумдаштыргыч ткан.
Гуманность (человечность) - humanitas - адамгерчилик.
Гумма (тип инфекционной гранулемы) - gumma - мерч же катуу түйүндүн пайда болуусу.

Д

Дактилология (способ общения глухонемых) - dactylologia - дүлөйлөрдүн байланышуу ыкмасы.
Дактилоскопия (изучение

морфологии папиллярных узоров) - dactyloscopia -бармактардын баштарындагы наардан адамдарды билүү жолу.
Дальтонизм (расстройство цветового зрения) - daltonismus - түстү көрүүнүн тубаса бузулуусу.
Дебильность (легкая степень врожденного слабоумия) - debilitas - тубаса акылы кемдиктин жеңил даражасы.
Девиация (смещение, искривление) - deviatio - кыйшаюу, жылып кетүү.

Дегенерация (перерождение) - degeneratio - таптакыр башкага айлануу, башкадан жаралуу.
Дегустация (опробование пищи, напитков) - degustatio - тамактын, ичимдиктин даамын татып көрүү.
Дезинсекция (борьба с членистоногими) - desinsectio - курт-кумурскаларды жок кылуу.
Дезинтоксикация (освобождение от отравления) - desintoxicatio - организмдеги уулуу заттарды чыгаруу.
Дезинфекция (уничтожение возбудителей заразных болезней) - desinfectio - жугуштуу оорулардын козгогочун (микробдорду) жоготуу.
Дезодорация (уничтожение дурных запахов) - desodoratio - жагымсыз жыттарды жок кылуу.
Декальцинация (освобождение от известковых солей) - decalcinatio - организмди топтолгон туздардан бошотуу (тазалоо).
Декомпенсация (отсутствие уравновешивания) - decompensatio - текшилөөнүн жоктугу.
Декортикация (снятие коры органа) - decorticatio - органдын кыртышын алуу.
Декстрокардия (правостороннее расположение сердца) - dextrocardia - жүрөктүн оң тарапка жайланып калуусу.
Декубитус (пролежень) - decubitus - көпкө жаткан оорулуунун этинин оюлуп кетүүсү.
Декурсус морби (течение болезни) - decursus morbi - оорунун өтүүсү.
Делирий (бред со зрительными галлюцинациями) – delirium - көзүнө ар нерсе көрүнүп жөөлүү.
Делириум тременс (алкогольный психоз) - delirium tremens - аракечтик психозу.
Демаркация (отграничение) - demarcatio - чектелген.
Демңнция (приобретенное слабоумие) - dementia - пайда болгон кем акылдуулук.
Демонстративный (наглядный, доказательный) - demonstrativus - көрсөтмөлүү, далилдүү.

Денервация (разобщение с нервной системой) - denervatio - нерв системасындагы байланыштын бузулуусу.
Деонтология (совокупность этических норм медработника) - deontologia - медицина кызматкерлеринин этикалык нормаларынын жыйындысы.
Депиляция (удаление волос) - depilatio - чачты алуу.
Депонирование (процесс хранения) - deponere - сактоо процесси.
Депрессивный (угнетенный, подавленный) - depressvus - эзилген, көңүлү чөккөн.
Депрессия (угнетенное состояние) - depressio - көңүлү чөгүнкү абал.
Дератизация (уничтожение грызунов) - deratisation - келемиштерди жоготуу.
Дереализация (чувство нереальности окружающего мира) - derealisatio – ишке ашырылышы ашырылышы мүмкүн эместики сөзүү.
Дерматит (воспаление кожи) - dermatitus - теринин сезгенүүсү.
Дерматоза (патологические состояния кожи) - dermatosis - теринин ар түрдүү залалдарынын жалпы аты.
Дерматология (наука о болезнях кожи) - dermatologia - тери оорулары жөнүндөгү илим.
Дермографизм (ответная реакция вазомоторов кожи) - dermagraphismus - теринин дүүлүктүргүчтөргө жооп кайтаруусу.
Дермоид (киста, содержащая кожные образования) - dermoidum - териден пайда болгон
шишик.

Десенсибилизация (уменьшение чувствительности к воздействию) – desensibilisatio -
адамдын сезгичтик абалын төмөндөтүү.
Десквамация (слущивание) - desquamatio - түлөп түшүү.
Десмургия (наука о наложении повязок) - desmurgia - таңуу коюу жөнүндөгү илим.
Деструкция (разрушение нормальной анатомической структуры) - destructio - анатомиялык түзүлүштүн бузулуусу.
Десценденс (нисходящий) - descendens - төмөнгө кетүүчү.
Дефанс (напряжение мышц) - defense - булчуңдун чыңалуусу, чымыркануусу.
Дефекация (испражнение) - defecatio - улуу заара ушатуу.
Дефект (недостаток) - defectus - жетишсиздик, кемчилик.
Деформация (нарушение

формы части тела или органа) - deformatio - органдын же дененин бөлүгүнүн формасынын бузулушу.
Диагноз (распознавание болезни) - diagnosis - ооруну аныктоо.
Диарея (понос) - diarrhoea - ич өткөк.
Диастола (расслабление отделов сердца после сокращения) - diastole - ;үрөктүн жыйрылуудан кийинки бошоңдоосу.
Диатез (предрасположение к некоторым заболеваниям) - diathesis - кээ бир ооруларга жакын, жакындыгы.
Диатермия (нагревание глубоко лежащих тканей специальным электротоком) – diathermia -терең жайгашкан ткандарды атайын электр тогу менен ысытуу.
Дивергенция (расхождение зрительных осей) - divergentia - көрүү огунун туш-тушка тароосу.
Дивертикул (выпячивание стенки полого органа) – diverticulum - көңдөй органдардын капталынын оркойуп чыгып калуусу.
Диета (режим питания) - diaeta - тамактануу тартиби.
Диетотерапия (лечебное питание) - diaetotherapia - оорулуунун тамактануусу.
Дизартрия (расстройство членораздельной речи) - dysarthria - сүйлөөнүн бузулушу, кекечтенүү.
Дизурия (болезненное мочеиспускание) - dysuria – ооруксунуп заара ушату.
Дикротия (двойной пульсовый удар) - dicrotia - кан тамырдын кош кагуусу.
Дилатация (расширение) - dilatatio - кеңейүү.
Динамика (ход развития) - dynamica - өсүүнүн жүрүшү.
Динамометрия (измерение силы мышечных групп) - dynamometria - булчуң группаларынын күчүн өлчөө.
Диоптрия (единица преломления в оптике) - dioptria – көрү системасындагы нур сындыруучу күчтү өлчөөнүн бирдиги.
Диплопия (двоение) - diplopia - көзгө кош көрүнүү.
Дипсомания (периодический запой) - dipsomania - мезгил-мезгили менен алкоголь ичимдегин аябай ичүү.
Дисбактериоз (нарушение подвижного равновесия микрофлоры) - dysbacteriosis -ичегидеги керектүү микробдордун (флоранын) азайышы.
Дисгармония (отсутствие соразмерности) - dysharmonia - ырксыз, келише албастык.
Дисгидроз (нарушение иннервации потовых желез) - dyshidrosis - тер бездеринин нерв менен камсыз болуусунун бузулуусу.
Дискератоз (нарушение

процесса ороговения) - dysceratosis - теринин кабырчыктануу, чордонуу процессинин бузулуусу.
Дискинез (нарушение движений) - dyskinesis - кыймылдын бузулуусу.
Дисменорея (болезненные месячные) - dysmenorrhoea - айыздын ооруксунуп келиши.
Диспепсия (нарушение пищеварения) - dispepsia - тамак сиңирүүнүн бузулуусу.
Диспноз (расстройство дыхания) - dyspnoe - дем алуунун бузулуусу.
Диспонирующий (располагающий) - disponens - жайгаштыруучу.
Диссеминация (распространение возбудителей) - disseminatio - козгогучтун таркалуусу.
Диссеминированный (рассеянный) - disseminatus - таркалган, унутчаак.
Диссертация (научное сочинение) - dissertatio - илимий иш.
Диссимуляция (умышленное сокрытие больным симптомов болезни) - dissimulatio -оорулуунун оорунун белгилерин атайын жашырып коюусу.
Диссимиляция (процесс распада органических соединений) - dissimilatio – органикалык кошундулардын бөлүнүү процесси.
Диссоциация (нарушение содружества функций) - dissociatio - ынтымактуу кыймылдын бузулуусу.
Дистальный (отстоящий дальше от центРа) - distalis - борбордон алыс жайгашкан.
Дистония (нарушение тонуса) - dystonia - чымыркануунун, чыңалуунун бузулуусу.
Дистопия (неправильное положение органа) - dystopia - органдын туура эмес абалы.
Дистортия (растяжение связочного аппарата) - distortio - туташтыруучу аппараттын созулуусу.
Дистрофия (нарушение питания) -dystrophia - тамактануунун бузулуусу.
Дисфагия (расстройство глотания) - dysphagia - жутунуунун бузулуусу.
Дисфония (нарушение звучания голоса) – dysphonia - үн дабышынын (добушунун) бузулуусу.
Дисфункция (качественное нарушение отправления) - dysfunctio - заара ушатуу сапатынын бузулуусу.
Дисциплина (отдельная отрасль научного знания) - disciplina - илимий билимдин бир
тармагы.
Диурез (мочеотделение) - diuresis - сийдик бөлүп чыгаруу.
Дифференциальный (отличительный) – differentialis - айырмалануучу, айырмалоочу.

Диффузия (выравнивание концентрации молекул по всему обөему раствора) – diffusio - молекулалардын концентрациясын жалпы суютук өлчөмү боюнча тегиздештирүү.
Доза (определенное количество) - dosis - белгилүү өлчөм.
Дозиметрия (определение дозы энергии) - dosimetria - энергиянын өлчөмүн аныктоо.
Долихоцефалия (длинноголовость) - dolichoeephalia – башы сүйрү, соку баш адам.
Долор (боль) - dolor - ooру.
Доминанта (преобладающий момент) - dominans - үстөмдүк кылуучу учур.
Донор (лицо, дающее свою кровь) - donor - үз канын берүүчү адам.
Дорсальный (спинной) - duisalis - кыр арка, адамдын арт жагы же жон жагы.
Дуоденит (воспаление двенадцатиперстной кишки) – duodenitis – он эки эли ичегинин сезгенүүсү.

Е

Евгеника (учение об условиях и методах влияния на наследственность) - eugenes - тукум куучулукка таасир өтүүчү шарттар жана усулдар жөнүндөгү окуу.
Евнухоидизм (синдром гипофункции половых желез) - eunochoidismus - жыныстык бездердин кызматынын төмөндөө синдрому.
Едноскопия (метод исследования тощей кишки гибким эндоскопом) – jejunoskopia - ичке ичегини ийкемдүү эндоскоп менен изилдөө ыкмасы.

З

Зона (пояс) - zona – пояс.
Зон**дирование** (введение специального инструмента в полости) - sondage - атайын аспапты көңдөйгө киргизүү.
Зоонозы (инфекционные болезни, общие животным и человеку) - zoonosos - адамдарга жана жаныбарларга жалпы жугуштуу оорулар.

И

Идеомоторный акт (бессознательная двигательная реакция) - actus ideomotorus - эс-учу жок кыймыл реакциясы.
Идеопатический (самопроизвольно возникающий) - idicpathicus - өз алдынча пайда болуучу.
Идиосинкразия (своеобразная реакция чувствительности организма) - idiosyncrasia -организмдин өзгөчө сезимдүүлүк реакциясы.
Изоляция (разобщение) - isolatio – оорулууну бөлүп

коюу.
Изостекурия (выделение мочи с монотонным удельным весом) - isostenuria - сийдиктин салыштырмалуу салмагынын бир калыпталуулукта бөлүнүп чыгышы.
Изотонический (имеющий одинаковое напряжение) - isctonicus - бирдей чыңалууда болуу.
Изотопы (разновидность элементов, имеющих одинаковый заряд, но разные массы) - isotopos - салмагы түрдүү болгон бердей заряддуу элементтердин түрү.
Иктерус (желтушная окраска кожи) - icterus - тери түсүнүн саргарышы.
Илеит (воспаление подвздошной кишки) - ileitis - ичке ичегинин эң аяккы бөлүгүнүн сезгенүүсү.
Илеус (непроходимость кишечника, заворот кишок) - ileus - ичегинин өткөрбөй калышы, ичегинин түйүлүшү.
Иллюзия (искаженное восприятие реального предмета) - illusio – чыныгы буюмду (нерсени) бурмалап түшүнүү.
Имбибиция (пропитываниетканей растворенными в жидкости веществами) - imbibitio -суюктукта эритилген затка кездемени чылоо.
Иммобилизация (создание неподвижной части тела) - immobilisatio - дененин бөлүгүнө кыймылсыз абал түзүү.

Й

Йододерма (поражение кожи в связи с длительным приемом препаратов йода) – iododerma - узак убакытка кабыл алынгап йоддун таасиринен теринин жабырлануусу.
Йод-олипол (органическое соединение йода с маслом) - ilodolipolum - йоддун май менен органикалык кошундусу.
Йодометрия (методы измерения окислителя) - iodonietria - кычкылдантуучуну өлчөө методу.

К

Каверна (возникшая в результате патологического разрушения тканей полость) - caverna - оорунун негизинде ткандар бузулуп көңдөйдүн пайда болуусу.
Кавернит (воспаление пещеристых тел) - cavernitis - көңдөйчөнүн же үңкүрчө жердин сезгенүүсү.
Кавернопластика (мышечная пластика каверны) - cavernoplastica - көңдөйчөнүн булчуң каптоочусу.
Кавернотомия (рассечение каверны) - cavernotomia - көңдөйдү кесүү.

Казуистика (редкие случаи) - casuistica - сейрек окуя.
Каллцзная язва (язва с омозолением) - ulcus callosum - катууланган жара.
Калькариурия (повышенное выделение с мочой солей кальция) - calcariuria - кальций тузунун сийдик менен көп бөлүнүп чыгуусу.
Калькулцзный (каменистый) - calculosus - таштуу.
Кальцификация (обызвествление) - calcificatio - туздун топтолуусу.
Кандидамикоз (грибковое заболевание) - candidamycosis - козу карын (грибок) козгогон оору.
Канцер (рак) – cancer - рак.
Канюля (полая трубка) - canute - түтүкчө, көндөйлүү түтүкчө.
Капилляроскопия (методика исследования капилляров) - capilaroscopia – эң ичке кан тамырларды изилдөө ыкма.
Карантин (меры предупреждения заноса и распространения инфекции) – quarntaine - жугуштуу оорунун таркалышынын алдын алуучу иш-чара.
Карбункул (скопление фурункулов с общим инфильтратом) - carbunculus - сыздоктордун жалпы шишик аркылуу чогулуусу.
Кардио-васкулярный (сердечно-сосудистый) - cardiovascularis - жүрөк-кан тамыры.
Кардиология (наука о сердце) - cardiologia - жүрөк жөнүндөгү илим.
Кардиосклероз (разрастание соединительной ткани в сердечной мышце) – cardiosclerosis - жүрөк булчуңунда тутумдаштырыч ткандын өсүүсү.
Кардиоспазм (спазм входа в желудок) - cardiospasmus - карынга кирүүчү жердин карышуусу.
Кардия (верхнее устье желудка) - cardia - карынга кирүүчү жогорку жери.
Кариес (разрушение плотной ткани кости) - caries - тиштин катуу тканынын бузулуусу.
Карцинома (рак) – carcinoma - рак.
Кастрация (удаление половых желез) - castratio - жыныстык безди алып таштоо.
Катамнез (совокупность сведений о перенесшем болезнь) - catamnesis - ооруган оорулары жөнүндөгү маалыматтын жыйындысы.
Катаплексия (припадки, утраты тонуса и силы) - cataplexia - чымыркануунун жана күчтү жоготуу.
Катар (воспаление слизистой оболочки) - catarrhus - былжыр чел кабыктын сезгенүүсү.
Катаракта (помутнение

хрусталика) - cataracta - чечекейдин тунаруусу.
Кататония (синдром психического расстройства с преобладанием, двигательной активности) - catatonia - кыймылдын активдүүлүгү басымдуулук кылган психиканын бузулуу синдрому.
Катетер (инструмент для введения в полости тела) - catheter - дененин көңдөйүнө
киргизүүчү аспап.
Каузальгия (жгучая боль при повреждении периферического нерва) - causalgia - четки нервдердин жабырлануусунда пайда болгон ачуулуу оору.
Каузальный (причинный) - causalis - себебчи.
Каустика (пережигание (спаек)) - causticos - өтө же аша күйдүрүп жиберүү.
Кафедра (возвышение для лектора) - caphedra - мугалим лекция окуй турган секиче.
Кахексия (общее истощение организма) - cachexia - организмдин жалпы арыктоосу.
Келоид (избыточный кожный рубец) - keloidum - теридеги ашыкча тыртык.
Кератит (воспаление роговой оболочКи) - keratitis - көздүн чел кабыгынын сезгенүүсү.
Кератозы (кожные заболевания с утолщением рогового слоя) - keratosis - теринин мүйүз сымал катмарынын калыңдаган оорусу.
Кесарево сечение (вскрытие беременной матки) - sectio caesarea - кош бойлуу жатынды ачуу операциясы.
Киста (патологическая полость в ткани) - cystis - ткандагы оору көңдүйү.
Кифоз (искривление позвоночника выпуклостью сзади) - kyphosis - омуртканын аркага карай кыйшаюусу (бүкүр).
Клавус (мозоль) – clavus - өйкөлгөн жердин каныңдашы.
Клаудикация (хромота) - claudicatio - аксоо, аксап басуу.
Клизма (введение жидкости в прямую кишку) - clysma - түз ичегиге суюктук киргизүү.
Климактерий (переходные годы женщины) - clymacterium - аялдардын өткөөл
жылдары.
Климатотерапия (использование климатичес-ких особенностей в лечебных целях) - climatotherapia - дарылоо максатында климаттын өзгүчүлүгүн колдонуу.
Клиника (лечебное учреждение) - clinica - дарылоо мекемеси.
Клонус (быстрое сокращение мышцы) - clones - булчуңдун тез-тез

жыйрылуусу.
Коагулограмма (результаты исследования свертывающей системы крови) – coagulogramma - кандын уюуу системасын изилдөөнүн жыйынтыгы.
Коагуляция (свертывание) - coagulatio - кандын уюусу.
Коксит (воспаление тазобедренного сустава) - coxitis - жамбаш муундун сезгенүүсү.
Кокцигодиния (боль в области копчика) - coccygodynia - чычаң тушундагы оору.
Колика (приступ схваткообразных болей, исходящих из брюшной полости) - colica - ич көңдөйүнөн чыккан толгоо сыяктуу оорунун кармай калган кези.
Колит (воспаление толстой кишки) - colitis - жоон ичегинин сезгенүүсү.
Коллаген (составная часть соединительной ткани) - collagen - тутумдаштыргыч
ткандардын кошулган бөлүгү.
Коллагенозы (заболевания с диффузным поражением соединительной ткани) – collageum -тутумдаштыргыч ткандын таркалган оорусу.
Коллапс (резкое ослабление кровообращения) - collapsus - кан айлануунун кескин бошоңдошу.
Коллатеральный (побочное соединение кровеносных сосудов) – colateralis- кан тамырларды кошумча туташтыруу.
Колобома (дефект в оболочках глаза) - coloboma - көз кабыгынын кемтиги.
Колон (ободочная кишка) - colon - жоон ичеги.
Колоптоз (опущение толстой кишки) - coloptosis - жоон ичегинин төмөндөп калышы.
Кольпит (воспаление слизистой оболочки влагалища) - colpitis - кынанын былжыр челинин сезгенүүсү.
Кольпопексия (фиксация стенок влагалища) - colpopexia - кынанын капталын
бекитүү.
Кольпорафия (операция при выпадении стенок влагалища) - colporrhaphia - кынанын капталы түшүп калган учурда жасалуучу операция.
Кома (бессознательное состояние) - coma - эс-учун жоготкон абал.
Комбустия (ожог) – combustio - күйүк.
Комиссуротомия (рассечение спаек) - commisurotomia - жабышкан жерди кесүү.
Коммоция (сотрясение) - commotio - чайкалуу.
Компенсация (уравновешивание) - compensatio – теңдештирүү.

Компликация (осложнение) - complicatio – кабылдоо, өтүүшү.
Компресс (лечебная повязка) - compressa - дарылоочу таңуу.
Компрессия (сдавление) - compressio - кысуу, кысылуу.
Конвергенция (движение глаз на сближение) - convergentia - көздүн бири-бирине жакындатуучу кыймылы.
Конвульсия (судороги) – convultio - тырышуу.
Конгелация (отморожение) – congelatio - үшүк алуу.
Конгестия (прилив) – congestio - агым, куюлуш.
Кондилома (разращения на коже) - condyloma - теридиги өсүү.
Конкременты (камни) – concrementum - таштар.
Консилиум (совещание специалистов) – consilium - адистердин кеңешүүсү, акылдашуусу.
Консолидация (заживление) – consolidatio - бүтүү (жараттын бүтүүсү).
Консонирующие (звучные) – consono - шаңкылдаган, шаңгыраган.
Конспект (сжатое изложение лекции) - conspectus - лекциянын кыскача баяндамасы.
Конституция (телосложение) - constitutio - дене түзүлүшү.
Консультация (совещание специалистов) - consultatio - адистердин кеңешмеси.
Контагиозность (способность инфекционных болезней передаваться здоровому) - contagiosus - жугуштуу оорунун оорулуудан соо адамга бериллүү жөндөмдүүлүгү.
Контузия (сотрясение) - contusio - чайкалуу.
Конхотомия (удаление носовых раковин) - conchotomia - мурун үлүлүн алып салуу.
Концепция (общий замысел, система) - conceptio - жалпы пикир, ой, түзүлүш системасы.
Коньюгата (измерительная линия входа в таз) - cojugata - жамбаш көңдөйүнө кирүүчү жерди өлчөө чеги.
Коньюнктивит (воспаление слизистой глаза) - conjunctivitis - көз челинин сезгенүүсү.
Координация (упорядочение) - coordinatio - тартипке салуу.
Копролит (каловый камень) - coprolithus - заңдын катып таш болуп калуусу.
Копростаз (застой кала) - coprostasis - заңдын туруп калуусу.
Корнеальный (роговичный) - cornealis - көз рефлекси.
Коронарит (воспаление артерий сердца) - coronaritis - жүрөк артериясынын сезгенүүсү.

Коронарный (венечный) - coronarius - жүрөк кан тамыры.
Коронаросклероз (склероз венечных артерий) - coronarosclerosis - жүрөк кан тамыр капталынын калыңдашы.
Корпус (тело) – corpus - дене, тулку бой.
Корреляция (взаимоотношение) - correlatio - өз ара мамиле, өз ара катнаш.
Кретинизм (задержка психического ифизического развития.) - cietinismus - психикалык жана физикалык өсүүнүн жайлашы, акырындашы.
Кризис (резкое падение температуры) - crisis - температуранын кескин төмөндөшү.
Криз (неожиданно наступающая перемена) - crise - кокустан болгон өзгөрүш.
Крипторхизм (задержка опускания яичка) - cryptorchismus - эркектердин тукум безинин калтага түшпөй калуусу.
Круп (воспаление слизистой гортани) - croup - кекиртек былжырынын сезгенүүсү.
Ксантома (опухоль с желтоватой окраской) - xanthoma - саргыч түстөгү шишик.
Ксантоматоз (нарушение обмена холестерина) - xanthomatosis - холестерин алмашуусунун бузулуусу.
Ксеродерма (сухость кожи с отрубевидным шелушением0 - xeroderma - теринин чордонуп түлөгөн кургактыгы.
Кумуляция (суммирование действия лекарственных веществ) - cumulatio - дары заттардын таасиринин жайындысы.
Курабилөный (излечимый) – curabilis - Дарыласа болуучу болот.
Куратор (ведущий больного (врач)) - curator - оорулууну жөтөктөөчү (дарыгер) .

Л

Лабильность (функциональная подвижность) - labilitas - функционалдык жандуулук.
Лабиринтит (воспаление внутреннего уха) - labyrinthitis - ички кулактын сезгенүүсү.
Лазарет (небольшой военный госпиталь) - lazaret - чоң эмес аскердикдарылоо мекеме.
Лактация (выделение молока грудной железой) - lactatio - көкүрөк (эмчек) безинен сүт бөлүнүп чыгышы.
Ламинэктомия (операция удаления дужек позвонков) - larninectomia - омуртканын ача сөөгүн алып салуу операциясы.
Лапаротомия (вскрытие

живота, чревосечение) - laparotomia - ич көңдөйүн жаруу, ачуу.
Ларингит (воспаление слизиотой гортани) - laringitis - кекиртек былжырынын сезгенүүсү.
Ларингоспазм (судорожное сжатие голосовой щели) – laringospasmus - үн жылчыгынын тырышуусу.
Ларингостомия (операция расщепления гортани) - laringostomia - кекиртекти узунунан
тилуу операциясы.
Латентный (скрытый) - latens – жашыруун, билинбеген.
Латеральный (боковой) - lateralis - каптал жак, жан жагы.
Лейкемия (стойкое увеличение числа лейкоцитов в крови) - leukaemia - канда лейкоциттердин санынын туруктуу көбөйүүсү.
Лейкодерма (белые пятна кожи) - leucoderma - теридеги ак тактар.
Лейкоз (белокровие) - leucosis - ак кан оорусу.
Лейкома (бельмо роговицы) - leucoma - көзгө түшкөн ак, ак түшкөн көз.
Лейкопения (уменьшение числа лейкоцитов) - leucopenia - ак канн денечелеринин санынын азайуусу.
Лейкоплакия (воспаление слиэистой с ороговением эпителия) - leucoplakia - эпителийи кабырчыктанган чел кабыктын сезгенүүсү.
Лейкоцит (белое кровяное тельце) - leucocytus - кандын ак денечеси.
Лейкоцитоз (увеличение числа лейкоцитов в крови) - leucocytosis – ак кан денечелеринин санынын көбөйүүсү.
Лейомиома (доброкачественная опухоль из гладких мышечных волокон) – leiomyoma - жылмакай булчуңдун залалсыз шишиги.
Леонтиаз (львиное лицо (прокаженного)) - leontiasis - арстан түстөгү пес оорулуу.
Лепра (проказа) - lepra - ала, пес оорусу.
Лепрозорий (закрытая лечебница для больных проказой) - leprosorium - пес оорулууларды
дарылоочу жабык түрдө дарылоочу мекеме.
Лептоменингит (воспаление мягкой мозговой оболочки) - leptomeningitis - мээнин жумшак челинин сезгенүүсү.
Летальность (смертельность) – letalitas - өлүм – житим (кээ бир оорудан өлгөндөндүн саны менен ооругандардын санынын катышы).
Летаргия (мнимая смерть) - lethargia - калп өлүм.
Лигатура (нить для перевязки сосуда) - ligatura - тамырды байлоочу жип.

Лизис (постепенное снижение температуры тела) - lysis – жогорулаган дене температурасынын акырындык менен төмөндөшү.
Ликвор (жидкость) – liquor - суюктук.
Ликворея (истечение спинальной жидкости) - liquorrhoea - жүлүн суюктугунун куюлуп кетүүсү.
Лимфаденит (воспаление лимфатических узлов) - lymphadenitis - лимфа түйүнүнүн (безинин) сезгенүүсү.
Лимфангиома (доброкачественная опухоль лимфатических сосудов) - lymphangiotna -лимфа тамырларынын залалсыз шишиги.
Лимфангит (воспаление лимфатических сосудов) - lymphangitis - лимфа тамырларынын сезгенүүсү.
Лимфогенный (распространяющийся с током лимфы) - lymphogenes - лимфа агымы менен таркалуу.
Лимфогранулематоз (заболевание лимфатической системы) - lymphogranulomatosis - лимфа системасынын оорусу.
Лимфопения (уменьшение числа лимфоцитов) -lymphopenia - лимфоциттердин санынын азаюусу.
Лимфорея (истечение лимфы из лимфатических сосудов) - lymphorrhoea - лимфа тамырлардан лимфанын агуусу.
Лимфосаркома (злокачественная опухоль из аденоидной ткани) – lymphosarcoma - лимфа бездеренин залалдуу шишиги.
Лимфоцитоз (увеличение числа лимфоцитов в крови) - lymphocytosis - канда лимфоциттин санынын көбөйүүсү.
Липаемия (повышенное количество жира в крови) - lipaemia - канда майдын санынын көбөйүүсү.
Липодистрофия (атрофия подкожной жировой ткани) -lipodystrophia - тери астындагы май ткандардын жоголуусу.
Липоиды (жироподобные вещества) - lipoidos – май сыяктуу зат.
Липома (доброкачественная опухоль из жировой ткани) - lipama - май ткандарынан залалсыз шишиги.
Липоматоз (повышенное отложение жиРа) - lipomatosis - майдын көп топтолуусу.
Литопедион (окаменелый плод) - lithopaedium - таш болуп калган түйүлдүк.
Литотрипсия (камнедробление) - lyihothrypsia - ташты майдалоо.
Лихеи (лишай) – lichen - чакалай, темиротки.
Лобэктомия (удаление доли

легкого) - lobectomia - өпкөнүн бөлүгүн алып салуу.
Логопатия (расстройства речи) - logopathia – сүйлөөнүн бузулуусу.
Логопедия (наука о коррекции речи) - logopaedia - сөздү калыбына келтирүү жөнүндөгү илим.
Локализации (место расположения и развития болезненных процессов) – localisatio - оору процессинин өрчүүсү жана жайгашкан жери.
Локальный (ограниченный определенным участком) - localis - белгилүү чектелген жер.
Лордоз (искривление позвоночника вперед) - lordosis - омуртканын алдыга карай кыйшаюусу.
Лохи (выделения из матки после родов) - lochia - төрөттөн кийин 3-6 жумага чейин жатындан чыгуучу канн аралашкан былжыр суюктук жана өлүк клеткалар.
Люмбаго (сильные, остро возникающие боли в пояснице) - lumbago - бел тушунда пайда болгон курч оору.
Люпус (волчанка) - lupus - бөрү жатыш.
Люэс (сифилис) – lues - көтөн жара.

М

Макрохейлия (увеличение размеров губ) -macrocheilia - эриндин өлчөмүнүн чоңойушу.
Макроцефалия (увеличение размеров головы) - macrocephalia - баш көлөмүнүн чоңойушу.
Макула (первичный элемент кожной сыпи) - macula - тери тагынын биринчи элементи.
Малигнитет (злокачественность) - malignitas – залалду, зыяндуу.
Малярия (острая протозойная болезнь) - malaria - безкек, курч протозой оорусу.
Манипуляция (врачебное действие) - manipulatio - врачтын аракети.
Манифестный (очевидный, явный) - manifestus - шексиз, анык, ачык.
Мания (психопатологическое состояние) - mania - психикалык аракеттин бузулуу алдындагы абалы.
Маразм (распад психической деятельности) - marasmus - психикалык аракеттин бузулуусу.
Маскулинизация (появление у женщин мужеских вторичных половых признаков) –masculinisatio - аялдарда эркектердин экинчи жыныстык белгилеринин пайда

болуусу.
Массаж (система лечебных растираний) - massage - дарылык сүртүү системасы.
Мастит (воспаление грудной железы) - mastitis - көкүрөк, эмчек безинин сезгенүүсү.
Мастоидит (воспаление сосцевидного отростка височной кости) - mastoiditis - чыкый сөөгүндөгү сосевид жан бутагынын сезгенүүсү.
Мастопатия (гиперпластический процесс молочной железы) - masthopatia - эмчек безинде түрдүү өлчөмдөгү кату түйүнчөлөрдүн пайда болуусу.
Мастэктомия (операция удаления молочной железы) - mastaectomia - эмчек безин алып
салуу операциясы.
Мастурбация (онанизм) - masturbatio - бир нерсеге ышкоо аркылуу бойдон кетирүү.
Мацерация (размачивание тканей) - maceratio -ткандардын жумшаруусу.
Мегаколон (увеличение толстой кишки) - megacolon - жоон ичегинин чоңойуп кетүүсү.
Мегалобласты (незрелые эритроциты) - megaloblasti – кандын жетиле элек денечелери.
Медиальный (лежащий внутри) - medialis - ич жагында жатуучу.
Медиастинит (воспаление клетчатки средостения) - mediastinitis – жүрөк айланасындагы жумшак.
Медиатор (посредник) - mediator - арачы, ортомчу.
Медицина (врачебная наука) - medicina - врачтык илим.
Мезартериит (воспаление средней оболочки артерии) - mesarteriitis - артериянын ортоңку челинин сезгенүүсү.
Мезантерий (брыжейка) - mesenterium – чычыркай (ичегинин нерв, канн, лимфа тамырларынын май менен курчалып чогулган жери).
Мезенхима (эмбриональный зачаток) - mesenchyma – кандын клеткалары жана сөөк кошуучу жалпак булчуң клеткалары өсүп чыга турган түйүлдүк клетка.
Мезоаденит (воспаление брыжеечных лимфатических узлов) - mesoadenitis - чычыркай лимфа бездеринин сезгенүүсү.
Мезотелиома (злокачественная опухоль из серозных покровных клеток) – mesothelioma -
клетканы каптаган чел кабыктын залалдуу шишиги.
Меланодермия (бурая пигментация кожи) - meianodermia - теринин кызгылт түсү.
Меланоз (накопление в тканях меланина) - melanosis -ткандарда түс берүүчү пигменттин чогулуусу.
Меланома (злокачественная

опухоль из пигментобразующих клеток) - melanoma - пигмент пайда кылуучу клеткалардын залалдуу шишиги.
Меланурия (выделение с мочой меланина) - melanuria - меланиндин сийдик менен бөлүнүп чыгуусу.
Меланхолия (угнетенность) - melancholia - эзилүү.
Мелена (черный кал) - melaena - карарган заң.
Мембрана (тонкая пленка) – membrane- жука кабык, чел.
Мелиоидоз (инфекционная болезнь из группы зоонозов) - meloidosis - рооноз группасындагы жугуштуу оору.
Менингизм (раздражение мозговой оболочки) - meningismus - мээ челинин, кабыгынын дүүлүгүшү.
Менингит (воспаление мозговых оболочек) - meningitis - мээ челинин сезгенүүсү.
Менингомиелит (одновременное воспаление мозговых оболочек и спинного мозга) - meningomyelitis - бир учурда жүлүндүн жана мээ челинин сезгенүүсү.
Менопауза (возрастное прекращение менструаций) - menopausa - айыздын курактык токтоосуу.
Меноррагия (сильное месячное кровотечение) - menorrhagia - айыз мезгилинде
көп кан агуу.
Менструация (ежемесячное выделение крови) - menstruatio - ай сайын айыз кандын бөлүнүп чыгуучу.
Метаболизм (обмен веществ в организме) - metabolismus - организмдеги зат
алмашуу.
Метаболиты (продукты жизнедеятельности клеток) – metabolite - клеткалардын жашоо аракетинин жемиши.
Метаморфоз (превращение) - metamorphosis – айлануу, өзгөрүлүү.
Метаплазия (преобразование ткани) - metaplasia - ткандын такыр өзгөрүп кетүүсү.
Метастаз (перенос болезненного начала в другое место организмА) - metastasis -организмдеги оорунун башка орунга көчүүсү, таркалуусу.
Метеоризм (вздутие живота газами) - meteorismus - ичке газ, жел толуу, ичтин көбүүсү,
көпкөлөң тартуусу.
Метрит (воспаление матки) - metritis - жатындын сезгенүүсү.
Метросальпингография (метод рентгенологического исследования матки и маточных труб) - metrosalpingographia - жатынды жана жатын түтүкчөлөрүн рентген менен

изилдөө ыкмасы.
Метротромбофлебит (воспаление вен матки) - metrothronibophlebitis - жатындын вена канн тамырынын сезгенүүсү.
Метроэндометрит (воспаление тела матки) - metroendometritis - жатын көөдөнүнүн сезгенүүсү.
Миальгия (боль в мышцах) - myalgia - булчуңдагы оору.
Миастения (мышечная слабость) - myasthenia - булчуңдун бошондугу, алсыздыгы.
Мидриаз (расширение зрачка) - mydriasis - көздүн карегинин кеңейүүсү.
Миелит (воспалительное заболевание спинного мозга) - myelitis - жүлүндүн сезгенүү оорусу.
Миелография (рентгенологическое исследование спинного мозга) - myelographia - жүлүндү рентгендик изилдөө.
Миелоциты (непосредственные родоначальники лейкоцитов) - myelocyti - лейкоциттердин тек башчы клеткасы.
Мизерере (состояние, достойное жалости) - miserere – боор ооруу, аягандыкка татыктуу абал.
Миелотомия (рассечение спинного мозга) - mielotomia - жүлүндү кесүү.
Микоз (грибковое заболевание) - mycosis - грибок оорусу.
Микробиология (наука о микробах) - microbiologia - микробдор жөнүндө илим.
Микротом (инструмент для тончайших срезов ткани) - microtomus – ткандарды өтө ичке кесүүгө керектелүүчү аспап.
Микседема (слизистый отек) - myxoedema - былжырлуу шишик.
Миксома (опухоль из оединительной ткани с большим содержанием слизи) – myxoma - тутумдаштыргыч ткандын көп былжырлуу шишиги.
Милиаризация (появление в тканях просовидных бугорков) - miliarisatio - ткандарда таруу сыяктуу дөбөчөнүн пайда болуусу.
Мимика (координированные движения мускулатуры лица) - mimica - бет бучуңдарынын ыраттуу кыймылы.
Минимальный (наименьший) - minimalis - эң аз.
Миоз (сужение зрачка) - miosis - каректин (тарышы) жыйрылышы.
Миозит (воспаление скелетных мышц) - myositis - скелет булчуңунун сезгенүүсү.
Миокардиодистрофия (изменения в миокарде в связи с нарушением его питания) -myocardiodystrophia - жүрөк булчуңунун

азыктануусунун бузулуусу негизинде пайда болгон өзгөрүш.
Миокардит (воспаление сердечной мышцы) - myocarditis - жүрөк булчуңунун сезгенүүсү.
Миома (опухоль из мышечной ткани) - myoma - булчуң тканынын шишиги.
Миопия (близорукость) - myopia - көрүүнүн бузулуусу.
Митральный (двустворчатый) - mitralis – эки капталуу.
Мобильный (подвижный) - mobilis - жандуу.
Монартрит (воспаление одного сустава) - monarthritis - жалгыз муундун сезгенүүсү.
Моноплегия (паралич одной конечности) – monoplegia - бир жак кол-буттун шал болуусу.
Моноцитоз (увеличение содержания в крови моноцитов) - monocytosis - канда моноциттердин көбөйүүсү.
Морбус (болезнь) – morbus – оору, дарт.
Морфология (наука о строении организмА) - morphologia - организмдин түзүлүшү жөнүндөгү илим.
Мотивация (эмоционально скрашенное-влечение) – motivatio – себепчи.
Мумификация (высыхание трупа) - muinificatio – кургап калган өлүк.
Мутиляция (самопроизвольное отделение частей тела (при проказе)) - mutilatio - дене бөлүгүнүн өз алдынча бөлүнүүсү, ажыроосу.
Мутация (внезапно возникающее изменение генетической информации) - mutatio - тукум куучулук маалыматтын кокустан пайда болгон өзгөрүлүүсү.

Н

Назальный (носовой) - nasalis - мурунчул.
Нанизм (малорослость) - nanismus - кыска бойлуу.
Наркоз (искусственно вызванный глубокий сон) - narcosis - жасалма жол менен пайда болгон терең уйку.
Наркомания (болезненное пристрастие к наркотическим веществам) - narcomania - баңги заттарына берилүү, көнүгүү.
Невралгия (приступ болей по ходу нерва) - neuralgia - нервдин жүрүшү боюнча оорунун кармай калуусу.
Неврастения (раздражительная слабость) - neurasthenia - алсыз кыжырдануу.
Невринома (волокнистая опухоль) - neunnoma - нерв талчаларынын шишиги.
Неврит (воспаление нерва) - neuritis - нервдин сезгенүүсү.
Неврология (учение о нервах) - neuioblastoma - нервдер жөнүндөгү окуу.
Невроз (функциональное

расстройство психики) - neurosis - психиканын функционалдык бузулуусу.
Неврома (опухоль, состоящая из нервной ткани) - neuroma - нерв тканынан пайда болгон шишиги.
Неврон (нервная клетка) - neuron - нерв клеткасы.
Невропатия (дисфункция вегетативной нервной системы) - neuropathia - вегетативдик нерв системасынын кызматынын бузулуусу.
Невропатология (учение о нервных болезнях) - neuropathologia - нерв оорулары жөнүндөгү окуу.
Неврорафия (сшивание нервных стволов) - neurorrhaphia - нерв сөңгөнүн тигүү.
Невротомия (поперечная перерезка нервного ствола) - neurotomia - нерв сөңгөгүн туурасынан кесүү.
Невротрипсия (операция выключения функции нерва) - neurotripsia - нерв кызматын өчүрүүчү операция.
Неврофиброматоз (множественные опухоли нервных стволов) - neurofibromatosis - нерв сөңгөгүнүн көптөгөн шишиги.
Неврэктомия (иссечение нерва) - neurectomia - нервди кесип таштоо.
Невус (родимое пятно) - naevus - тубаса темгил (так).
Некроз (омертвение части тела) - necrosis - lене бүлүгүнүн өлүшү.
Некроспермия (утрата жизнеспособности сперматозоидов) - necrospermia - сперматозоиддердин (эркектик урук) жашоо жөндөмдүүлүгүнүн жоголуусу.
Нематоцозы (гельминтозы) - niematodosis - курттар.
Неоплазма (новообразование) - neoplasma - жаңы пайда болгон.
Нефрит (воспаление почек) - nephritis - бөйрөктүн сезгенүүсү.
Нефроз (перерождение почек) - nephrosis - бөйрөктүн таптакыр өзгөрүлүүсү.
Нефролитиаз (почечнокаменная болезнь) - nephrolithiasis - бөйрөктүн таш оорусу.
Нефроптоз (опущение почки) - nephroptosis - бөйрөктүн төмөндөп калуусу.
Нефросклероз (уплотнение почки) - nephrosclerosis - бөйрөктүн катып калуусу.
Нефростомия (наложение почечного свища) - nephrostomia - бөйрөккө жасалма тешик коюу.
Нефротомия (рассечение почки) - nephrotomia - бөйрөктү кесүү.
Нефроцирроз (диффузное

разрастание соединительной ткани в почках) – nephrocirrhosis - тутумдаштыргыч ткандын бөйрөктө таркалган өсүүсү.
Нефрэктомия (удаление почки) - nephrectomia - бөйрөктү алып таштоо (салуу).
Никотинизм (курение) - nicotinismus - чылым чегүү.
Никтурия (преимущественно вечное выделение мочи) - nycturia - сийдиктин түнкү мезгилде көп бөлүнүп чыгуусу.
Нистагм (быстро повторяющиеся движения глазных яблок) - nystagmus - көз алмасынын тез кайталанган кыймылы.
Нодус (узел) – nodus -түйүн.
Нозология (учение о болезни) - nosoiogia - оорулар жөнүндөгү окуу.
Нома (гангренозный процесс слизистой рта) - noma - ооз былжыр челиндеги гангрена процесси.

О

Обезитас (тучность) - obesitas - семиз, болук.
Облигатный (непременный, обязанный) - obiigatus - милдеттүү.
Облитерация (заращение просвета) - obliteratio - жылчыктын бүтүүсү.
Обсервация (медицинская изоляция здоровых) - observatio - дени сак адамды медициналык бөлүү.
Обстипация (запор) - obstipatio - бекиткич.
Обструкция (непроходимость) - obstructio - өтө алгыс, өткөрбөстүк.
Обтурация (закупорка) - obturatio – тыгындап бекилүү, бекилип калуу.
Овариальный (яичниковый) - ovarialis - энелик урук бези.
Овариотомия (операция удаления яичника) - ovariotomia - энелик урук безин алып салуу операциясы.
Одонтальгия (боли в зубах) - odontalgia - тиштин оорусу.
Одонтология (учение о болезнях зубов) – odontologia - тиштин оорулары жөнүндөгү окуу.
Одонтома (опухоль из зубных тканей) - odontoma - тиш ткандарынын шишиги.
Озена (зловонный насморк) - ozaena - мурундун жагымсыз жыттуу сезгенүүсү.
Оксалурия (выделение с мочой солей щавелевой кислоты) - oxaluria - щавел кислота туздарынын сийдик менен бөлүнүн чыгуусу.
Оксигеиометрия (определение степени насыщения крови кислородом) - oxyhaemometria - кандын кычкылтекке каныккандык даражасын аныктоо.

Оксигенотерапия (лечебное применение кислорода) - oxygenoterapia - кычкылтекти дарылоодо колдонуу.
Олигемия (уменьшение общего количества крови) - oligaemia - кандын жалпы өлчөмүнүн азаюусу.
Олигоменорея (недостаточное месячное кровотечение) - olixgomenorrhoea – айыз канынын аз өлчөмдө келүүсү.
Олигурия (уменьшение количества отделяемой почками мочи) - oliguria - сийдиктин бөлүнүп чыгуу өлчөмүнүн азайуусу.
Онихия (заболевание ногтей) - onychia - тырмактардын оорусу.
Онкология (учение об опухолях) - oncologia - шишиктер жөнүндөгү окуу.
Онтогенез (процесс индивидуального развития организма) - ontogenesis - организмдин жекече өсүү, өрчүү процессии.
Оофорит (воспаление яичника) - oophoritis - энелик урук безинин сезгенүүсү.
Опистотонус (судорожное сокращение разгибателей спины) - opisthotonus - арка белди жазуучу булчуңдун тартышып жыйрылуусу.
Оппонент (возражающее докладчику лицо) - opponens - доклад жасаган адамга каршы, каяша айтуу адам.
Оптимальный (наиболее благоприятный) - optimus - эң жагымдуу, ылайыктуу.
Органотерапия (лечение препаратами из органов и тканей животных) – organotherapia - жаныбарлардын орган жана ткандарынан жасалган дарылар менен дарылоо.
Ординатор (лечащий врач) - ordinator - дарылоочу врач, дарыгер.
Орнитозы (инфекционные болезни, вызываемые вирусами от птиц) - ornithoses -козгоочусу вирус канаттуулардын жугуштуу оорусу.
Ортодонтия (лечение деформаций зубов) - orthodontia - тиштердин калыбынын (кебетесинин) бузулуусун дарылоо.
Ортопедия (исправление стойких деформаций позвоночника и конечностей) – orthopaedia - бут-колдун жана омуртканын келбетинин туруктуу бузулуусун ондоо.
Ортопноэ (высшая степень одышки с вынужденным сидячим положением больного) - orlhopnoe - жогорку даражадагы дем кыстыгуунун негизинде оорулуунун айласыз абалда отуруусу.
Орхит (воспаление яичка) –

orchitis - тукум безинин сезгенүүсү.
Осмидроз (пот с неприятным запахом) - osmidrosis - жыгымсыз жыты бар тер.
Осмос (диффузия веществ через проницаемую перегородку) – osmosis - өткөрүүчү тосмолор аркылуу заттардын өз ара өтүүсү.
Остеоартрит (воспаление сустава с вовлечением в процесс суставных концов костей) - osteoarthritis - муун сөөктөрүнүн учу катышкан муундун сезгенүү процесси.
Остеодистрофия (патологические изменения отдельных частей скелета) – osteodystrophia - скелеттин айрым бөлүгүндөгү оорунун негизинде пайда болгон өзгөрүү.
Остеома (опухоль из костной ткани) - osteoma - сөөк ткандарынан пайда болгон шишик.
Остеомаляция (размягчение костей) - osteomalacia - сөөктөрдүн жумшарып калуусу.
Остеомиелит (воспаление костного мозга) - osteomyelitis - сөөк чучугунун сезгенүүсү.
Остеопороз (разрежение кости) - osteoporosis - сөөктүн бошондоосу.
Остеосаркома (саркома, исходящая из кости) - osteosarcoma - сөөктөн чыккан залалдуу шишик.
Остеосинтез (операция соединения отломков кости) - osteosynthesis - сөөктүн сыныгын туташтыруучу операция.
Остеосклероз (уплотнение костей) - osteoscierosis - сөөктөндүн катуулашы.
Остеотомия (иссечение части кости) - osteotomia - сөөктүн бөлүгүн кесүү.
Остеофиты (патологические костные наросты) - osteophyton - сөөктүн оорулуу өсүндү.
Остеохондропатия (асептический некроз кости) - osteochondropathia - сөөктөрдүн азыктануусу бузулгандагы өлүүсү.
Остит (воспаление костной ткани) - ostitis - сөөк тканынын сезгенүүсү.
Отиатрия (учение о болезнях уха) - otiatria - кулак оорулары жөнүндөгү окуу.
Оталгия (спонтанные боли в ухе) - otalgia - кокустан пайда болгон оору.
Отит (воспаление уха) - otitis - кулактын сезгенүүсү.
Отомикоз (грибковое заболевание наружного слухового прохода) - otomycosis - сырткы кулак өткөлүүнүн козу карындар козгоочу оорулары.
Отопластика (пластические операции на наружном ухе) - otoplastica - сырткы кулактын пластикалык операциясы.
Оториноларингология (учение о заболеваниях уха, носа и гортани) –

otorhinolaryngologia - кулак, мурун жана кекиртек оорулары жөнүндөгү окуу.
Остеосклероз (костная гипертрофия в области ушного лабиринта) – osteoscierosis - кулактын лабиринт бөлүгүндө сөөктүн калыңдашы.
Отоскопия (осмотр уха специальным методом) - otoscopia - кулакты атайын метод менен кароо, көрүү.
Офтальмия (воспалительные заболевания глаза) - ophthalmia - көздүн сезгенүү оорулары.
Офтальмология (учение о глазных болезнях) - ophthalmologia - көз оорулары жөнүндөгү окуу.
Офтальмоскопия (осмотр дна глазного яблока глазным зеркалом) - ophthalmoscopia - көз алмасынын түбүн көздү көрүүчү күзгүнүн жардамы менен кароо.

П

Павор ноктурнус (ночной испуг) - pavor nocturnes - түнкү коркуу, чочуу.
Паллиатив (средство, временно облегчающее болезнь) - palliates - ооруну убактылуу жеңилдетүүчү каражат.
Пальпабильный (осязаемый) - palpabilis - сезилердик.
Пальпация (клинический метод исследования больного с помощью осязания) - palpatio -сезүүнүн жардамы менен оорулууну клиникалык изилдөөнүн ыкмасы.
Пальпитация (биение (сердца)) - palpitatio - кагыш, согуш (жүрөк).
Панариций (гнойный воспалительный процесс пальца) - panaritium – көбүргөн (манжалардын тырмак менен кошо ириң оорусуна салдыгышы).
Панартрит (генерализованное воспаление сустава) - panarthritis - муундун таркалган сезгенүүсү.
Пандемия (широкомасштабная эпидемия) - pandemia - кең маштабдуу эпидемия.
Панкардит (диффузное воспаление оболочек сердца) - pancarditis - жүрөк кабыгынын (челинин) сезгенүүсү.
Панкреатит (воспаление поджелудочной железы) - pancreatitis - уйку безинин сезгенүүсү.
Панмиелофтиз (опустошение костногомозга) - panmyelophthisis - сөөк чучугунун тыптыйпыл жок болуусу.
Паннус (вид воспаления роговой оболочки глаза) – pannus - көздүн тунук катмарынын үстүртөн булутташышы.
Панофтальмит (воспаление

всего глаза) - panophthalmitis - көздүн бүт баарынын сезгенуусу.

Папиллома (сосочковая опухоль) - papilloma - бүдүрлүү, учуктуу шишик.

Папула (компактное образование, возвышающееся над кожей) - papula – тери менен былжырлуу катмардын зыянсыз шишиги.

Парабиоз (пограничное состояние между жизнью и смертью) – parabiosis - жашоо менен өлүшдүн чек ара абалы.

Параганглии (органы эндокринной системы, продуцирующие катехоламины) – paraganglia - катехоламин бөлүп чыгуучу нерв түйүнү.

Параганглиома (опухоль из клеток параганглиев) - paraganglioma - түйүн жанындагы жумшак ткандардын шишиги.

Парагевзия (расстройство вкуса) - paragevsia - даам сезүүнүн бузулуусу.

Парагранулнма (разновидность лимфогранулематоза) - paragranuloma -лимфагранулематоз оорусунун түрү.

Параденит (воспаление прилежащей к лимфатическим узлам клетчатки) - paradenitis - лимфа түйүндөрүнө туташ болгон жумшак ткандардын сезгенүүсү.

Параколит (воспаление забрюшинной клетчатки) - paracolitis – ич челинин артындагы жумшак ткандардын сезгенүүсү.

Паралич (выпадение функции органа вследствие нарушения иннервации) – paralisis - нерв менен камсыздоо бузулушунун негидинде органдын кызматынын аткарылбай калуусу.

Параметрит (воспаление околоматочной клетчатки) - parametritis - жатын тегерегиндеги бириктирүүчү ткандардын сезгенүүсү.

Паранефрит (воспаление сколопочечной клетчатки) - paranephritis - бөйрөк жанындагы жумшак ткандардын сезгенүүсү.

Паранойя (вид психического заболевания) - paranoia - психикалык оорунун түрү.

Параплеврит (воспаление около плевры) - parapleuritis - плевра тегерегенин сезгенүүсү.

Параплегия (паралич обеих конечностей) - paraplegia - эки бут-колдун шал болуусу.

Парапроктит (воспаление клетчатки, окружающей прямую кишку) - paraproctitis - көтөн чучук тегерегендеги жумшак ткандардын сезгенүүсү.

Паратиф (острая кишечная инфекция) - paratyphus - ичегинин курч жугуштуу инфекциясы.

Парауретральный

(находящийся у мочеиспускательного канала) - paraurethralis - сийдик бөлүп чыгуучу түтүктүн жанында туруучу.
Парафимоз (воспаление крайней плоти) - paraphimosis – эркектин жыныс мүчөсүнүн сезгенүүсү.
Парацентез (искусственное прободение) - paracentesis - жасалма тешип коюу.
Парацистит (очаговое воспаление околопузырной клетчатки) - paracystits - табарсык жанындагы ткандардын сезгенүүсү.
Парез (неполный паралич) - paresis - толук эмес шал болуу.
Парентеральный (находящийся вне пищеварительного канала) - parenteralis - тамак сиңирүү түтүктөн сырткары.
Паренхима (собственное вещество органа) - parenchima - органдын өздүк (жеке) заты.
Парестезия (ощущение онемения) - paraesthesia - уюп калууну, чымыроону сезүү.
Париетальный (пристеночный) - parietalis - каптал жагында.
Пародонтоз (заболевание пародонта) - parodontosis - Тиш тегерегиндеги ткандардын оорусу.
Пароксизм (приступ болезни) - paroxysmis - оорунун кармай калган кези.
Паронихия (воспалительное поражение ногтевых валиков) - paronychia - тырмак тегерегиндеги жумшак ткандын сезгенүү оорусу.
Паротит (воспаление околоушной слюнной железы) - parotitis - кулак жанындагы шилекей бездеринин сезгенүүсү.
Партус (роды) - partus - төрөт.
Парциальный (частичный) - partialis - толук эмес.
Пастеризации (нагревание жидкости до 70 °С) - pasterisatio - суюктукту 70 градуска чейин ысытуу.
Пастозность (отңчность) - pastositas - шишимик тарткан.
Патогенез (учение о механизмах развития, течения и исхода болезни) - pathogenesis -оорунун өсүүсү, өрчүшү жана жыйынтыгы жөкүндөгү окуу.
Патергия (измененная чувствительность организма) - pathergia - организмди өзгөрүлгөн сезгичтиги.
Патогенный (болезнетворный) - pathogenes – оору козгоочу.
Патогномоничный (безусловно отличительный для данного заболевания) – pathognomonicus - шексиз мына ушул орууну айырмалоочу.
Патология (наука о болезнях) - pathologia - оору жөнүндөгү илим.
Патоморфоз (изучение характера болезни) -

pathomorphosis - оорунун мүнөзүн үйрөнүү, иликтөө.
Патронаж (организованное наблюдение в домашних условиях) - patronage - үй шартында уюштурулган көзөмөл.
Пахидермия (гипертрофия кожи) - pachydermia - теринин калыңдашы.
Пахименингит (воспаление твердой мозговой оболочки) - pachymeningitis - мээнин катуу чел кабыгынын сезгенүүсү.
Пациент (больной, лечащийся у врача) - patiens - дарыгерден дарылануучу оорулуу.
Педиатрия (учение о детских заболеваниях) - paediatria - балдар оорулары жөөнүндөгү окуу.
Педикулңз (вшивость) - pediculosis - биттеп кетүү (биттөө).
Пектус (грудь) - pectus - көкүрөк.
Пеллагра (авитаминоз PP с поражением кожи) - pellagra - витамин PP нын жоктугунан теринин жабыркаланышы.
Пельвиметрия (измерение таза у женщин) - pelvimetria - аялдардын жамбашын өлчөө.
Пельвеопсоритонит (ограниченное воспаление брюшины малого таза) – pelvioperitonitis - жамбаштын кичине чарасындагы ич челинин чектелген сезгенүүсү.
Пельвиотомия (операция расширения таза) - pelviotomia – жамбаш чарасын кенейтүүчү операция.
Пенетрирующий (проникающий) - penetrans - тешип өтүүчү.
Пепсин (фермент желудочного сока) - pepsinum - ашказан зилинин ферменты.
Периаденит (воспаление капсулы лимфатического узла) - periadenitis - лимфа безинин (түйүнүнүн) чел кабыгынын сезгенүүсү.
Периартерит (воспаление наружной оболочки артерии) - periarteriitis - артериянын сырткы челинин сезгенүүсү.
Перибронхит (воспаление наружной оболочки бронха) - peribronchitis - колконун сырткы чел кабыгынын сезгенүүсү.
Перивисцерит (воспаление серозного покрова брюшных органов) - perivisceritis - ички органдардын чел кабыгынын сезгенүүсү.
Перигастрит (воспаление серозного покрова желудка) - peiigastritis - карындын чел кабыгынын сезгенүүсү.
Перигепатит (воспаление капсулы печени) - perihepatitis - боордун чел кабынын сезгенүүсү.
Перидуоденит (воспаление серозного покрова двенадцатиперстной кишки) – periduodenitis - 12 эли ичегинин чел катмарынын сезгенүүсү.
Перикардиотомия

(вскрытие околосердечной сумки) - pericardiotomia - жүрөк толтосун ачуу.
Перикардит (воспаление околосердечной сумки) - pericarditis - жүрөк толтосунун сезгенүүсү.
Периметрит (воспаление брюшного покрова матки) - perimetritis - жатындын үстүңкү ич чели катмарынын сезгенүүсү.
Перинеотомия (срединное рассечение промежности) - perineotomia - жыныс мүчө менен арткы тешиктин ортосундагы аралыкты орто жерден кесүү.
Перинефрит (воспаление собственной фиброзной капсулы почки) - perinephritis -бөйрөктүн фиброз чел кабынын сезгенүүсү.
Периорхит (воспаление собственной серозной оболочки яичка) - periorchitis - тукум безинин чел кабыгынын сезгенүүсү.
Периостит (воспаление надкостницы) - periostitis - сөөктүн үстүңкү катмарынын сезгенүүсү.
Периспленит (воспаление капсулы селезенки) - perisplenitis - кок боордун чел кабынын сезгенүүсү.
Перистальтика (волнообразные мышечные сокращения кишок) - peristaltica - ичеги булчуңунун толкун сыяктуу жыйырылуусу.
Перистола (тонус желудка) – peristola - карындын чыңалуусу.
Перитифлит (воспаление брюшинного покрова слепой кишки) - perityphlitis - сокур ичегинин ич чели катмарынын сезгенүүсү.
Перитонит (воспаление брюшины) - peritonitis – ичеги карынды каптаган тышкы жылтырак катмардын сезгенүүсү.
Периуретрит (воспаление ткани вокруг мочеточника) - periureteritis - сийдик түтүкчөсүнүн тегерегиндеги ткандардын сезгенүүсү.
Периферический (отдаленный от центра) - periphericus - борбордон алыстагы, ыраактагы.
Перкуссия (метод исследования высту-киванием) - pereussio - ички органдарды каккылоо аркылуу изилдөө ыкмасы.
Перкутано (введением в неповрежденную кожу) - perecutem - бүтүн териге киргизүү.
Пернио (ознобление) - pernio - чыйрыгуу, калтыроо.
Пернициозный (злокачественный) - perniciosus – залалдуу, зыяндуу.
Перфорация (прободение) - perfotatio - тешилүү.
Перфузия (пропускание крови через кровеносные сосуды органа) - pertusio - ички органга канды кан тамырлары аркылуу куюу.

Петехия (точечное кровоизлияние в кожу) - petechia - териге майда кан тамырлардан кан кетүү.
Пиелит (воспаление почечных лоханок) - pyelitis - бөйрөк чөйчөкчөлөрүнүн сезгенүүсү.
Пиелография (контрастный рентгеновский снимок почки) - pyelographia - бөйрөктү карама-каршы рентгендик сүрөткө алуу.
Пиелонефрит (воспаление почки и лоханки) - pyelonephritis - бөйрөктүн чөйчөкчөсү менен кошо бөйрөк ткандардын сезгениши.
Пиелостомия (наложение свища на лоханку почки) - pyelostomia - бөйрөктүн ички көңдөйүнө жасалма тешик коюу.
Пиелоцистит (воспаление почечных лоханок и мочевого пузыря) - pyelocystitis -бөйрөктүн чөйчөкчөсү менен кошо табарсыктын сезгенүүсү.
Пиемия (гноекровие) - pyaemia - ириңдүү кан.
Пилефлебит (воспаление воротной вены) - pylephlebitis - кирүүчү вена кан тамырынын сезгенүүсү.
Пилороспазм (судорога привратника) - pylorospasmus - карынга кирүүчү жердеги булгуңдардын тырышуусу, карышуусу.
Пилоростеноз (сужение привратника) - pylorostenosis - карынга кирүүчү жердеги булгуңдардын тарышы.
Пиодермия (гнойничковое заболевание кожи) - pyodermia - теринин ириңдүү жаралары.
Пионефроз (гнойное воспаление почки) - pyonephrosis - бөйрөктүн ириңдүү сезгенүүсү.
Пиорея (гноетечение) - pyorrhoea - ириңдин агуусу.
Пиоцеле (гнойное воспаление оболочки яичка) - pyocele - эркектин урук безинин кабыгынын ириңдүү сезгенүүсү.
Пиротерапия (лечение искусственным повышением температуры тела) - pirotherapia -дененин температурасын жасалма жол менен көтөрүп дарылоо.
Питириазис (стойкое мелкое отрубевидное шелушение кожи) - pityriasis - теринин кебек сыяктуу туруктуу түлөшү.
Пиурия (выделение гноя с мочой) - pyuria - сийдиктин ириң аралаш чыгуусу.
Плацебо (мнимое лекарство) - placebo - курулай элестетилген дары-дармек.
Плацента (детское место) - placenta - баланын тону.
Плевра (серозная оболочка легких) - pleura - өпкөнү сыртынан каптап турган чел кабык.
Плеврит (воспаление серозной оболочки легких) -

pleuritis - өпкөнүн чел кабыгынын сезгенүүсү.
Плевротомия (операция вскрытия плевральной полости) - pleurotomia - плевра көңдөйүн жаруу, тешүү операциясы.
Плеврэктомия (удаление стенок гнойной плевральной полости) - pleurectomia - плевра көңдөйүнүн каптышын кесип алып салуу.
Плексит (воспаление нервного сплетения) - plexitis - нерв түйүндөрүнүн сезгенүү оорусу.
Плеоцитоз (увеличение количества клеток в спинномозговой жидкости) - pleocytosis -жүлүн суюктукта клеткалардын санынын көбөйүүсү.
Плессиметр (пластинка, применяемая при выстукивании) - plessimetrum - каккылоодо колдонулуучу пластинка.
Плетизмография (графическая регистрация изменений обөема органов) – plethismographia - ички органдардын көлөмүнүн өзгөрүүсүн графикалык каттодон өткөрүү.
Плетора (полнокровие) - plethora - толук кандуулук.
Пневматоз (образование в тканях воздухосодержащих кист) - pneumatosis - ткандарда ичинде абасы бар шишиктин пайда болуусу.
Пневматурия (выделение с мочой значительного количества газа) - pneumaturia - сийдик аркылуу бир кыйла газдардын бөлүнүп чыгуусу.
Пневмография (графическая регистрация дыхательных движений) - pneumographia - дем алуу кыймылын графикалык каттоодан өтеөрүү.
Пневмокониоз (запыленность легких) - pneumoconiosis - өпкөлөргө чаң толуу.
Пневмолиз (отслойка легкого) - pneumolysis - өпкөнүн ажырашы, бөлүнүшү.
Пневмомикоз (заболевание легких, вызванное грибком) - pneumomycosis - мите козу карындар чакыруучу өпкө оорусу.
Пневмония (воспаление легкого) - pneumonia - өпкөнүн сезгенүүсү.
Пневмонэктомия (полное удаление легкого) - pneumonectomia - өпкөнү толук кесип алып салуу.
Пневмопатия (легочное заболевание) - pneumopathia - өпкө оорусу.
Пневмопексия (подшивание легкого) - pneumopexia - өпкөнү тигип коюу.
Пневмоперикардит (воспаление перикарда с наличием в нем воздуха) - pneumopericarditis - жүрөктүн кабынын абага толгон сезгенүүсү.
Пневмоперитонеум

(введение воздуха в брюшную полость) - pneumoperitonaeum - ич көңдөйгө аба киргизүү.
Пневмопиоторакс (наличие гноя и воздуха в плевральной полости) - pneumopyothorax -өпкөнүн чел кабыгына аба менен ириңдин болуусу.
Пневмосклероз (уплотнение легких развившейся соединительной тканью) – pneuinosclerosis - тутумдаштыргыч ткандардын өсүүсүнүн негизинде өпкөнүн катууланышы.
Пневмотахография (непрерывная запись скорости воздуха) - pneumotachcgraphia -өпкөдөгү аба ылдамдыгын тынымсыз жазуу.
Пневмотомия (рассечение легкого) - pneumotomia - өпкөнү жарып өтүү.
Пневмоторакс (скопление воздуха в полости плевры) - pneumothorax - плевра көңдөйүнө абанын чогулушу (толушу).
П**невмоцефалия** (скопление воздуха в полости черепа) - pneutnocephalia - баш көңдөйгө абанын толуусу.
Пойкилоцитоз (разнообразие форм красных кровяных шариков) - poikilocytosis - кызыл кан клеткалардын ар түрдүүлүгү.
Полиаденит (множественное воспаление лимфатических узлов) - polyadenitis - лимфа бездеринин көптөгөн сезгенүүсү.
Полиартрит (множественное воспаление суставов) - polyarthritis - муундардын көптөгөн сезгенүүсү.
Полигландулярный (связанный с деятельностью нескольких желез внутренней секреции) - polyglandularis - ички секреция бездеринин иши менен байланышкан.
Полидактилия (многопалость) - polydactylia - көп манжалуу.
Полидипсия (патологическое усиление жажды) - polydipsia - нормалдуу эмес чаңкоо (чаңкоо күчөшү).
Полиморфизм (многообразие) - polymorphismus - көп түрдүүлүк.
Полиневрит (множественное воспаление нервов) - polyneuritis - нервдердин көптөгөн сезгенүүсү.
Полиомиелит (воспаление серого вещества спинного мозга) - poliomyelitis - жүлүндүн боз заттынын сезгенүүсү же нерв системасын жабыркашы, шал болуу.
Полип (вид опухоли на слизистых оболочках) - polypus - былжыр челинде өсүп чыккан шишиктин бир түрү.
Полипноэ (учащенное

дыхание) - polypnoe - дем алуунун тездеши.

Полисерозит (воспаление оболочек ряда полостей) - polyserositis - бир канча көңдөйлөрдүн кабыктарынын сезгенүүсү.

Полиурия (увеличение количества выделяемой в сутки мочи) - polyuria - суткасына бөлүнүп чыккан заараның көлөмүнүн көбөйүшү.

Полицитемия (нарастание в организме числа красных кровяных шариков) - polycythaemia - организмдеги кызыл кан бөлтүкчөлөрүнүн көбөйүүсү.

Поллакиурия (учащенное мочеиспускание) - pollakiuria - тез-тез заара ушатуу.

Поллюция (извержение семени) - pollutio - уруктуктун куюлушу.

Потатор (пьяница) - potator – араккеч.

Превентивный (предупреждающий) - praeventivus - алдын ала сактоочу, озунуу.

Презумпция (предположение) - praesumptio - болжолдоо.

Премортальный (предсмертный) - praemortalis - өлүм алдындагы.

Пресбиакузис (ослабление слуха в старости) - presbyacusis – улайган куракта угуунун карыган начарлоосу.

Пресбиопия (ослабление аккомодации в пожилом возрасте) - presbyopia - улгайган куракта көздүн ийкемдүлүүгүнүн начарлоосу.

Преципитация (осаждение комплекса антигена с антителами) - praecipitatio - антиген жана антитело комплексинин чөгүүсү.

Прогноз (предсказание) - prognosis - алдын ала айтуу.

Прогрессивный (движущийся вперед) - progressivus - илгерлүү алдыга кылуу (кетүү).

Продромальный (предвещающий (болезнь)) - prodromalis - оорунун жышаанасы.

Проксимальный (расположенный ближе к центру) - proximalis - борборго жакын жайгашкан.

Проктит (воспаление слизистой прямой кишки) - proctitis - көтөн чучуктун (түз ичегинин) былжыр челинин сезгенүүсү.

Пролапс (dыпадениенаружу какого-либо внутреннего органа) - prolapsus - кайсыл бир ички органдын түшүп калуусу.

Пролиферация (размножение клеток) - proliferatio - клеткалардын көбөйүүсү.

Пронация (поворот ладони вниз) - pronatio - алаканды ылдый карай буруу.

Простата (предстательная железа) - prostata - эркектин

урук бези.
Простатит (воспаление предстательной железы) - prostatitis - эркектин урук безинин сезгенүүсү.
Проституция (продажа своего тела) - prostitutio - өз денесин сатуу.
Прострация (полный упадок сил) - prostratio - куч-кубаттын кетиши.
Протеинотерапия (лечение белковыми препаратами) - proteinotherapia - белок препараты менен дарылоо.
Протрагированный (затянувшийся кризис) - protractus - оор учурдун созулуусу.
Профузный (чрезмерный, обильный) – profusiym - эң эле көп.
Пруриго (почесуха) - prurigo - тырмануу, кычышуу.
Пруритус (зуд) - pruritus - кычышуу.
Псевдо- (приставка, указывающая на внешнее сходство двух явлений) - Pseudo- - сөздөрдүн "жалган,калп" деген маанини билдирүүчү биринчи бөлүгү.
Психостения (вид невроза) - psychasthenia - нерв системанын функциясынын бузулушу менен мүнөздөлгөн оорулардын бир түрү.
Психогения (происхождение от психической травмы) Psychogenia - психикалык жабыркоодон пайда болуу.
Психогигиена (укрепление психики) - psychohygiena - психиканы чыңдоо, бекемдөө.
Психоз (психическая болезнь) -psychosis - психикалык оору.
Психопат (челове с ненормальной психикой) - psychopathos - адамдын чектен чыккан терс мүнөзү.
Психопатия (вид заболеваний психики) - psychopathia - психикалык оорулардын бир түрү.
Психопатология (общая психиатрия) - psychopathoiogia - психикалык ооруларды изилдөөчү жалпы медицинанын бөлүгү.
Психопрофилактика (предупреждение психических заболеваний) - psychoprophylaxis - психикалык оорулардын алдын алуу.
Психотерапия (лечение психическим воздействием) - psychoterapia - психикага таасир этүүчү дарылоо ыкмасы.
Псоит (воспаление подвздошно-поясничной мышцы) - psoitis - жамбаш-бел булчуңдарынын сезгенүүсү.
Псориаз (чешуйчатый лишай) - psoriasis - кабырчыктуу чакалай, темиретки.
Птоз (опущение верхнего века) - ptosis - көздүн

үстүңкү кабыгынан ылдый түшүүсү.
Пубертатный (период) (период полового созревания) - pubertas - жыныстык жетилүү мезгили.
Пульпит (воспаление пульпы зуба) - pulpitis - тиш көңдөйүндөгү ткандын (пульпанын) сезгенүүсү.
Пульсация (биение) - pulsatio - кагуу, согуу.
Пункция (прокол) –punctio - сайып, тешүү.
Пурпура (алые пятна) - purpura - кыпкызыл түстөгү так.
Пус (гной) – pus - ириң.
Пустула (гнойный пузырек) - pustula - ириңдүү көбүкчө.
Путридный (гнилостный) - putridus - черите турган.
Пуэрильный (детский) - puerilis - балалык.
Пуэрперальный (послеродовый) - puerperalis - төрөттөн кийинки.

Р

Рабдомиома (опухоль из поперечнополосатых мышц) - rhabdomyoma - таргыл булчуңдардан өсүп чыккан шишик.
Рагады (линейные разрывы кожи) - rhagades - теринин түз жарылуусу.
Радикотомия (перерезка корешков спинного мозга) - radicotomia - жүлүн дүмүрчөктөрүн кесүү.
Радикулит (заболевание корешков спинного мозга) - radiculitis – жүлүн дүмүрчөктөрүн сезгенүү оорусу.
Радиотерапия (лучевая терапия) - radiotherapia - нур менен дарылоо.
Рамикотомия (рассечение ветвей спинного мозга. Ramicotomia) - ramicotomia - жүлүн нерв талчаларын кесүү.
Ранула (подөязычная ретенциомная киста) - ranula - тил астындагы шишик.
Реабразия (повторное выскабливание) - reabrasio - кайталап кыруу (кырып тазалоо).
Реакция (ответное действие организма на раздражение) - reactio - организмдин тышкы же ички дүүлүктүргүчкө жообу.
Реампутация (повторная ампутация) - reamputatio - кайтадан кесип таштоо.
Реанимация (методы лечения терминальных состояний) - reanimatio - организмдеги маанилүү органдардын функцияларын калыбына келтирүү, тирилтүү иш-чаралар.
Ревакцинация (повторная прививка) - revaccinatio - кайталап эмдөө.
Ревматизм (болезнь, поражающая сердце и суставы) - rheumatismus - жүрөк, муундарды жабыркатуучу оору.
Регенерация (возрождение

клеток тканей) - regeneratio - ткандын клеткаларынын калыбына келиши.
Регионарный (местный) - regionaris - жергиликтүү.
Регрессивный (идущий назад) - regressivus - артка кеткен.
Регулы (месячные) - reguiae - ай сайын, айыз.
Регургитация (обратный ток крови) - regurgitatio - кандын тескери, карама-каршы агуусу.
Редрессация (выпрямление) - redressatio - түз кылуу, түздөө.
Резекция (операция отсечения органа) - resectio - жабыркаган органды кесип алуу.
Резистентность (сопротивляемость) - resistentia - терс таасирлерге туруктуулук.
Резорбция (всасывание) - resorbtio - сиңирүү, сиңдирүү.
Реконвалисцент (выздоравливающий) - reconvaiescens - айыгып келе жаткан.
Ректороманоскопия (осмотр внутренней поверхности нижнего отдела кишечника) - rectoromanoscopia - ичегинин төмөнкү бөлүгүнүн ички катмарын текшерүү (көрүү) ыкмасы, изилдөө жолу.
Ректоскопия (осмотр прямой кишки) - rectoscopia - көтөн чучук көңдөйүн изилдөө ыкмасы.
Рекуррентный (возвратный) - recurrens - кайталама.
Релаксанты (средства, понижающие тонус поперечнополосатых мышц) – relaxantia - таргыл булчуңдардын чыңалуусун, чымыркануусун бошоңдотуучу каражаттар.
Релаксация (расслабление напряжения) - relaxtio - чымыркануну бошоңдотуу.
Ремиссия (ослабление болезненных проявлений) - remissio - оору белгилеринин убактылуу жоголушу (азайышы).
Рентгеноскопия (просвечивание рентгеновыми лучами) - roentgenoscopia - рентген нерларынын жардамы менен органдарды изилдөө (көрүү) ыкмасы.
Рентгенотерапия (лечебное применение рентгеновых лучей) - roentgenotherapia - рентген нурларын дарылоо максатында колдонуу.
Репаративный (восстановительный) - reparativus - калыбына келтирүүчү.
Репарация (восстановление) - reparatio - калыбына (ордуна) келтирүү.
Репозиция (вправление) - repositio - ордуна киргизүү.
Респираторный (дыхательный) – respiratorius - дем алуучу.
Реституция

(восстановление) - restitutio - ордуна келтирүү.

Ретенция (задержка) - retentio - кечигүү, токтолуп калуу.

Ретинит (воспаление сетчатки) - retinitis - көздүн тор кабыкчасынын сезгенүүсү.

Ретракция (самопроизвольное отделение сыворотки от сгустка) - retractio - кандын сары суусунун уюп калган бөлүгүнөн өзүнөн өзү бөлүнүү.

Ретроверсия (наклонение назад (матки)) - retroversio - жатындын артка ийилүүсү.

Ретроградный (идущий назад) - retrogradus - артка кеткен, артта калган.

Ретрофлексия (перегиб назад (матки)) - retroflexio - жатындын артка бүгүүлүсү.

Рефлекс (ответная реакция) - reflexus - тышкы таасирге кайтарган жооп.

Рефлюкс (обратный ток) - refluxus - карама-каршы агуу.

Рефрактерный (невосприимчивый) - refraktar - өзүнө жуктурбас, сиңирбес.

Рефракция (преломление) - refraktio - жарык нурларынын сынышы.

Рецептор (окончание центростремительных нервов) - receptor - сезгич же борборго умтулуучу нерв талчаларынын учтары (аягы).

Рецидив (возврат (болезни)) - recidivum - оорунун кайталануусу.

Реципиент (больной, которому переливают кровь) - recipiens – дайыма канын бербей, канды өзүнө алган адам.

Ригидность (негибкость, оцепенелость) - rigiditas - ийилмеси жок, катып калуу, селейип калуу.

Ринит (воспаление слизистой носа) - rhinitis - мурундун быжыр челинин сезгенуусу.

Ринология (учение о болезнях носа) - rinologia - мурун оорулар жөнүндөгү окуу.

Ринопластика (восстановление формы носа) - rhinoplastica - мурундун тышкы көрүнүшүн калыбына келтирүү.

Риносклерома (уплотнение слизистых верхних дыхательных путей) – rhinoscieroma - дем алуу жолдорунун былжыр челинин тыгыздалуусу.

Риноскопия (осмотр полости носа) - rhinoscopia - мурун көңдөйүн көрүү, текшерүү ыкмасы.

Ринофима (хроническое заболевание кожи носа) - rhinophyma - мурун терисинин өнөкөт оорусу.

Розеола (мелкое розоватое пятнышко на коже) - roseola

- теридеги майда кызгылт так.
Ротация (круговое движение) - rotatio - айланып жүрүүчү кыймыл-аракет.
Рубеола (краснуха) - rubeola - кызылча.
Рудиментарный (недоразвитый) - rudimentarius - чала өскөн, калдыгы.
Руптура (разрыв (промежности)) - ruptura - айрылыш, айрылуу.

С

Сакрализация (врожденное окостенение соединения поясничного позвонка с крестцом) - sacraiisatio - бел омуртканын куймулчак менен бириккен жеринин тубаса сөөккө айлануусу.
Сакродиния (боли в крестце) - sacrodynia – куймулчакта пайда болгон оору.
Саливация (слюнотечение) - salivatio - шилекей агуу.
Сальпингит (воспаление труб) - salpingrtis - түтүгүнүн сезгенүүсү.
Сальпингоскопия (визуальны способ исследования маточной трубы) – salpingoscopia - жатын түтүгүн карап көрүү, изилдөө ыкмасы.
Сальпингэктомия (операция удаления маточной трубы) - salpingectomia - жатын түтүгүн алып салуу операциясы.
Санация (оздоровление) - sanatio - ден солукту ондоо.
Сапрофиты (микробы, питающиеся мертвыми органическими веществами) – saprophyti - өлгөн органикалык заттар менен азыктанган микробдор.
Саркома (злокачественная опухоль со-единительнотканного про-исхождения) – sarcoma - тутумдаштыргыч ткандан өсүп чыккан залалдуу шишик.
Саркопсиллңз (паразитарная болезнь, вы-зываемая песчаной блохой) - sarcopsyilosis - кум бүргөсү козгоочу паразит оорусу.
Сатурнизм (отравление свинцом) - saturnismus - коргошун менен уулануу.
Себорея (болезнь кожи с обильным отделением жира) - seborrhoea - ашыкча май бөлүп чыккан, май безинин кызматынын бузулушу менен мүнөздөлгөн тери оорусу.
Сегмент (отрезок) - segmentum - чектелген бөлүк.
Седативный (успокаивающий) - sedativa – тынчтандыруучу.
Седиментация (осаждение частиц) - sedimentatio - заттын бөлүкчөлөрүн түбүнө тундуруу.
Секвестр (отграничивающаяся часть

мертвой ткани) - sequestrum - өлүк ткандын бөлүгүн чектеткен.
Секрет (вещества, выделяемые железами) - secretum - бездердин бөлүп чыгарган заты.
Секреторный (выделительный) - secretorius - бөлүп чыгаруучу.
Сексуальный (половой) - sexualis - жыныстык.
Секция (вскрытие трупа) - sectio - өлүктөрдү союу.
Селективный (выборный) - selectio - шайланган, шайлануучу.
Семинома (злокачественная опухоль из семенных канальцев) - seminoma - урук бездердин түтүкчөлөрүндө пайда болгон залалдуу шишик.
Семиология (учение о признаках болезней) - semiologia - оорулардын белгилери жөнүндөгү окуу.
Семиотика (изучение признаков различных болензей) - semiotica - түрдүү оорулардын белгилерин изилдөө.
Сенильный (старческий) - senilis - карылык.
Сенсибилизация (повышение реактивной чувствительности) - sensibiilsatio - организмдин сезимдүүлүгүнүн жогорулашы.
Сепсис (заражение крови) - sepsis - кандын микроб менен булгануусу, микробдун канга түшүшү.
Септический (гнилостный) - septicos - чирите турган; чириткич.
Серодиагностика (диагностика с помощью сывороточных реакций) - serodiagnostica - кандын суюк бөлүгүн изилдеп, аны менен оорунун атын аныктоо.
Серозит (воспаление серозной оболочки) - serositis - илээшме кабыгынын сезгенүүсү.
Серозный (водянистый) - serosus - илээшме (уюма) суюктук.
Серология (наука о методах исследования иммунных сывороток) – serologia – кандын суюк бөлүгүн изилдөө ыкмалары жөнүндөгү илим.
Серопрофилактика (профилактическое введение сыворотки) - seroprophylaxis - кандан алынган суюктукту оорунун акдын алуу максатында колдонуу.
Серотерапия (лечение сыворотками) - serotherapia - кандан алган суютук менен дарылоо.
Сиалоаденит (воспаление слюнной железы) - sialoadenitis - шилекей бездердин сезгенүүсү.
Сиалография (метод рентгенологического исследования слюнных протоков) - sialographia - шилекей бездердин түтүктөрүн рентгендик изилдөө ыкмасы.
Сиалолитиазис

(образование камней в слюнных протоках) - sialolithiasis - шилекей безинин түтүгүндө таштын пайда болуусу.
Сигмоидит (воспаление сигмовидного отрезка толстой кишки) - sigmoiditis - жоон ичегинин сигма түрүндөгү бөлүгүнүн сезгенүүсү.
Сидероз (отложение железа в тканях) - siderosis - ткандардагы темир кабаттары.
Сикоз (гнойное воспаление волосяных мешочков) - sycosis - чач түбүнүн же түк баштыкчаларынын ириңдүү сезгенүүсү.
Силикоз (запыленность легких) - silicosis - өпкөгө чаңдардын топтолуусу.
Симбиоз (обөединение двух особей) - symbiosis - бирдей эмес, ар түрдүү организмдердин биргелешип жашоосу.
Симметрия (гармоничность и соразмерность расположения) - symmetria - шайкештик, бирдейлиги.
Симпатолитические вещества (устраняющие эффекты раздражения симпатических нервов) - simpatholytica - симпатикалык нерв талчаларын дүүлүгүшүн жоготуучу, азайтуучу дары-дармектер.
Симпатэктомия (резекция симпатического нерва) - sympathectomia - симпатикалык нерв талчаларын кесип алып салуу.
Симптом (признак) – symptoma - белги.
Симуляция (притворство) - simulatio - анткорлук.
Синапс (место контакта двух невронов) - synapsis - нейрондордун бир- бири менен байланышы.
Синартроз (непрерывное, неподвижное соединение костей) - synarthrosis - сөөктөрдүн кыймылсыз туташканы.
Сингамидоз (гельминтоз верхних дыхательных путей) - syngamidos - жогорку дем алуу жолдорунда мите курттар пайда кылуучу оору.
Синдактилия (сращение двух или нескольких пальцев) - syndactylia - эки же бир канча манжалардын биригип бүтүүсү.
Синдром (стечение признаков) – syndromum- белгилердин топтому.
Синдесмология (учение о соединении костей) - syndesmologia - сөөктөрдүн ашташы же туташкандыгы жөнүндөгү окуу.
Синергия (совместная деятельность) - synergia - биргелешкен аракет.
Синехия (связь) - synechia - байланыш.
Синус (пазуха) – sinus - сөөктөрдүн ичиндеги кобул.
Синусит (воспаление

пазухи) - sinusitis - кобулдун сезгенүүсү.
Сирингома (доброкачественная опухоль) - syringoma – залалсыз, зыянсыз шишик.
Сирингомиелия (разрастание глиозной ткани спинного мозга) - syringomyelia - жүлүндүн таянуучу ткандарынын жыш болуп өсүүсү.
Систола (ритмическое сокращение) - systole - ыргактуу жыйрылуу.
Ситус висцерум инверсус (обратное расположение внутренних органов) - situs viscerum inversus - ички органдардын тетири, карама-каршы жайлануусу.
Скабиес (часотка) - scabies - кычыткы, котур.
Скальпирование (отрыв участков кожного покрова) - scalpere - тери бөлүгүн үзүү, ажыратуу.
Скарификация (производство насечек) - scarificatio - кесик чыгаруу.
Скарлатина (острозаразная болезнь) - scarlatina - катуу кармама жугуштуу оору.
Скиалогия (наука о тенях) - skialogia - көлөкө, сөлөкөт, из жөнүндө илим.
Скиаскопия (определение рефракции глаза) - skiascopia - көздүн жарык нурларын сындыруу касиетин аныктоо.
Склера (белочная оболочка глаза) - sclera - көздүн ак чели.
Склеродермия (заболевание с уплотнением кожи и подлежащих тканей) - sclerodermia -тери жана ага жанаша жайгашкан ткандардын катууланышы, бул коллаген оорусу.
Склероз (патологическое уплотнение тканей) - sclerosis - ткандардын патологиялык түрдө катуулануусу.
Склерома (специфическое заболевание дыхательных путей) - scleroma - дем алуу жолдорунун өзгөчө оорусу.
Сколиоз (боковое искривление позвоночника) – scoliosis - олмуртка тутумунун бир капталга кыйшайуусу.
Скорбут (цинга) - scorbutus - витамин “С” жетишпендиктен пайда болгон оору.
Скотома (ограниченный дефект в поле зрения) - scotorna - көз жаздымдын чектелген кемтиги, бузулуусу.
Скрофулңз (золотуха) - scrofuiosis - эн оорусу.
Скрофулодерма (форма туберкулеза кожи) - scrofuloderma - тери туберкулезунун түрү.
Содоку (инфекционная болезнь в результате укуса крысы) - sodocu - келемиш тиштегенден кийин пайда болгон жугуштуу оору.
Солидус (твердое

новообразование) - solidus - жаңыдан пайда болгон катуу түзүлүш.
Солитарный (одинокий) - solitarius - жалгыз.
Солярий (площадка для солнцелечения) - solarium - дарылоо максатында күн ваннасын кабыл алууга арналган аянтча.
Солярит (воспаление солнечного сплетения) - solaritis - ич көңдөйдөгү чиелененишкен, чырмашталган нервдердин сезгенүүсү.
Сома (тело) – soma – дене.
Сомнамбулизм (лунатизм) - somnambulismus - элирме; уйку бузулуунун сейрек түрү.
Сопор (беспамятство, глубокий патологический сон) – sopor - эс-учун билбей калуу; терең нормалдуу эмес уктоо.
Спазм (длительное сокращение мышц) - spasmus - булчундардын узакка созулган карышуусу.
Спазмофилия (склонность к судорогам) - spasmophilia - булчундар карышып тырышкан оору.
Сперма (смесь секретов яичек и их придатков) - sperma - эркектин жыныс бездеринин суюктуктарынын аралашмасы.
Сперматогенез (образование мужских половых клеток) - spermatojenesis - эркектик жыныс клеткаларынын пайда болушу.
Сперматорея (патологическое истечение семени) - spermatorrhoea - эркектик эрендиктин (сперма) нормалдуу эмес куюлуусу.
Сперматурия (наличие сперматозоидов в моче) - spermaturia - эркектик жыныс клеткаларынын заарада бар болуусу.
Спина бифида (расщепленный позвоночник) - spina bifida - омуртка тугумунун узунунан бөлүнүшү (жарылуусу).
Спина вентоза (форма туберкулеза трубчатых костей) - spina ventosa - жилик сөөктөрдүн кургак учук оорусу.
Спирометрия (метод измерения жизненной емкости легких) - spirometria - өпкөнүн сыйымдуулугун өлчөөчү ыкма.
Спланхноптоз (опущение внутренних органов) - splanchnoptosis - ички органдардын ылдый түшүп калуушу (төмөндөшү).
Сменит (воспаление селезенки) - smenitis - көк боордун сезгенүүсү.
Спленомегалия (увеличение селезенки) - splenomegalia - көк боордун чоңойусу.
Спленэктомия (операция удаления селезенки) - splenectomia - көк боорду кесип салуу операциясы.

Спондилңз (хроническое дегенеративно-дистрофическое заболевание позвоночника) - spondylosis - Омуртка тутумунун өнөкөт оорусу. Омуртканын сөөк ткандары өсүп, формасынын өзгүрүлүүсү.
Спондилит (воспаление позвонков) - spondyjitis - омурткалардын сезгенүүсү.
Спондилоартрит (заболевание суставов позвоночника) - spondyloarthritis - омуртка муундардын сезгенүү оорусу.
Спондилоартроз (трофическое заболевание позвоночника) - spondyloarthrosis -омуртканын азыктануусу бузулганда пайда болуучу оору.
Спондилолистез (смещение тела позвонка) - spondylolisthesis - омуртканын чыгып (жылып) кетүүсү.
Спонтанный (самопроизвольный) - spontaneus - өзүнөн өзү болгон.
Спорадический (появляющийся от случая к случаю) - sporadicus - анда-санда учуроочу.
Спру (тропический понос) - sprue - тропикалык ич өткөк оору.
Стаз (застой (крови)) - stasis - кандын токтошу.
Статус (состояние, положение) - status - абал, орду.
Статус презенс (пеперешнее состояние) - status praesens - азыркы абал (бүгүнү).
Стафилома (выпячивание роговой оболочки) - staphyloma - көз чел кабыгынын оркойуп чыгып калусу.
Стеаторея (жировые испражнения) - steatorrhoea - майлуу, майы бар заң.
Стеноз (сужение.) – stenosis- тарышы.
Стенокардия (симптом острой ишемии миокарда) - stenocardia - жүрөетүн ишемия оорусунун белгиси.
Стерилизация (обеспложивание) - sterilisatio – атайын операция жасоо аркылуу адамдын жыныстык органын урукуздандыруу.
Стимуляция (поощрение) - stimulatio - демилге берүү, кызыктырып дем берүү.
Стоматит (воспаление слизистой полости рта) - stomatitis - ооз былжыр челинин сезгенүүсү.
Стоматология (наука о заболеваниях органов полости рта) - stomatologia - ооз көңдөйүндөгү органдардын ооруларын жөнүндөгү илим.
Стоматомикоз (грибковое поражение слизистой оболочки рта) - stomaiomycosis - ооз былжыр челинин козу карын оорусу.
Страбизм (косоглазие) - strabismus - кылыр көз, чалыр көз.
Странгуляция (удушение,

ущемление) - strangulatio - тумчуктуруу, муунтуу.
Странгурия (мочеиспускание по каплям) - stranguria - тамчылатып сийдик чыгаруу.
Стрептотрихоз (болезнь, вызываемая грибком) - streptotrichosis - мите козу карын козгогон оору.
Стресс (чрезмерное раздражение) - stress - өтө, ашыкча күчтүү дүүлүктүргүч.
Стридорозный (свистящий) - stridorosus – ышкыруучу.
Стриктура (сужение канала) - strictura - түтүктүн тарышы.
Строма (соединительнотканная опорная структура органа) - stroma - органдын тутумдаштыргыч таяныч түзүлүшү.
Структура (строение) - structura - түзүлүш.
Струма (увеличение щитовидной железы) - struma - калкан сымал бездин чоңоюушу.
Струмит (воспаление зоба) - strumitis - калкан сымал бездин сезгенүүсү.
Струмэктомия (удаление зоба) - strumectomia - калкан сымал безди кесип алып салуу.
Ступор (полная неподвижность) – stupor мелтиреп калуу, кыймылдабай катып катуу.
Субкомпенсация (неполное уравновешивание) – subcompensatio – толук эмес теңдештирүү.
Субкортикальный (подкорковый) - subcorticalis - мээ кабыгынын астында.
Субокдипитальный (подзатылочный) - suboccipitalis - кежигинин түбүндө.
Субсультус (подергивание) - subsultus - тартылуу.
Субфебрильный (подлихорадочный) - subfebrilis - калтырак кармоонун астында.
Субөективный (личный) – subiectivus - жекече.
Суггестия (внушение) - suggestio - ой туудуруу, сезим туудуруу.
Суицидный (самоубийственный) - suicidium - өзүн өзү өлтүрүүчү.
Суперинфекция (повторная инфекция) - superinfectio - ооруну кайра жугузуп алуу.
Супинация (поворот ладони вверх) - supinatio - алаканды жогору карай буруу.
Суппурация (нагноение) – suppuratio - ириңдөө.
Сурдитас (глухота) - surditas - дүлөй.
Суспекция (подозрение) - suspectio - күмөн саноо, шек кылуу.
Суспензорий (поддерживающая повязка для мошонки) – suspcnsorium - тукум калтасын кармап туруучу таңуу.

Сфигмография (графическая регистрация пульса) - sphygmographia - тамырдын кагышын графикалык түрдө жазуу, каттоо.
Сфинктер (кольцевидная мышца, расположенная вокруг отверстия) - sohincter – өттүн өткөөлүн, көтөндүн бүйүрмөсүн, табарсыктын тешигинин бүйүрмөсүн кысуучу, жабуучу булчуңдар.

Т

Табес дорсалис (сухотка спинного мозга) - tabes dorsalis - сифилис себеп болуучу жүлүн оорусу.
Талалгия (боль в области голеностопного сустава) - talalgia - кызыл ашык муунундагы оору.
Таламотомия (стереотаксическая операция с целью деструкции ядер таламуса) - talamothomia – мээдеги көрүү деңчөсүнүн ядросун ыүлүндүрүү операциясы.
Талассотерапия (лечение морскими купаниями) - thalassotherapia - дарылоо максатында деңиздин суусуна түшүү.
Тампонада (заполнение ран стерильным материалом) - tamponada - жаракатты стерилдүү тоголок кебез менен жабуу.
Танатология (учение о смерти) - thanatologia - өлүм жөнүндө окуу.
Тахикардия (частое сердцебиение) - tachycardia - жүрөктүн тездеп согуусу.
Тахипноэ (патологически учащенное дыхание) - tachypnoe - нормалдуу эмес тездеп дем алуу.
Телеангиэктазия (стойкое расширение многих капилляров) - teleangiectasia - майда кан тамырлардын туруктуу кеңейиши.
Телит (воспаление соска молочной железы) - thelitis - эмчек учунун сезгенүүсү.
Тендовагинит (воспаление сухожильного влагалища) - tendovaginitis - тарамыш кынынын сезгенүүсү.
Тенезмы (спастические болезненные позывы) - tenesmus – заңдачуудай болуп кыйналуу, ыйынуу.
Тениидозы (глистные заболевания) - taeniidosis - мите курттар козгоочу оорулар.
Тенолиз (оперативное освобождение сухожилия от рубцовых спаек) - tenolis - жабышып калган тарамышты операция жолу менен ажыратуу.
Тенотомия (операция перерезки сухожилий при контрактуре) - tenotomia - муун кыймылы азайганда тарамышты кесип таштоо.
Тератома (врожденная сложная опухоль) - teratoma - тубаса татаал шишик.
Терминальный (конечный)

- terminalis - акыркы, учу.
Терминология (учение о названиях) - terminologia - түшүнүктүн аталышы жөнүндө илим.
Терморегуляция (способность организма удерживать температуру тела на определенном уровне) - thermoregulatio - организмдин дене жылуулукгун бир калыпта (деңгелде) кармап туруу жөндөмдүүлүгү.
Термостат (аппарат для создания постоянных температурных условий) – thermostat - туруктуу температурада кармап туруучу аспап.
Термотерапия (лечение теплом) - thermotherapia - жылуулук менен дарылоо ыкмасы.
Термы (теплые ванны) - thermae - жылуу ванналар.
Терренкур (лечение постепенным восхождением в гору) - terrenum - дарылоо максатында акырындап бастырып жогору (тоого) чыгуу.
Тестис (яичко) – testis - эркектин тукум (урук) бези.
Тетания (приступы судорог) - tetania - тарамыштын тырышуусу кармай калган кези.
Тетанус (столбняк) – tetanus - дененин тырышуусу.
Тетрада (симптом из четырех признаков) - tetras - төрт белгинин жыйындысы.
Тик (быстрые непроизвольные сокращения мышц) - tic - адамдын эркинен тышкары булчуңдардын иретсиз жыйрылуусу.
Тимома (злокачественная опухоль из ткани зубной железы) - thymoma – тиштин без ткандарынан пайда болгон залалдуу шишик.
Тимпанический (звук) (звук с барабанным оттен-ком) - tympanicus - барабан түрүндөгү добуш (үн).
Тимпаносклероз (разрастание соединительной ткани в среднем ухе) – tympanosclerosis - ортоңку кулакта тутумдаштыргыч ткандын өсүп чыгышы.
Тинкториальный (способный окрашиваться) - tinctum - боекка жарамдуу.
Тип (обобщенный образ) - typus - мүнөздүү белгилерин топтогон образ (түрү).
Тиреоидит (воспаление щитовидной железы) - thyreoiditis - калкан сымал бездин сезгенүүсү.
Тиреотоксикоз (интоксикация в зависимости от нарушения функции щитовидной железы) - thyreotoxicosis - калкан сымал бездин кызматынын күчөшү менен байланыштуу ууландыруучу богок оорусу.
Тифлит (воспаление слепой кишки) - typhlitis - сокур ичгинин сезгенүүсү.
Токсемия (наличие в крови

ядовитых веществ) - toxaemia - уулуу заттардын канда болуусу.
Токсикология (учение о ядах) - toxicologia - уулуу заттар жана алардын таасирин изилдөөчү тармак.
Токсин (ядовитое вещество) - toxinum - уулуу зат.
Токсоплазмоз (паразитарная болезнь) - toxoplasmosis - жугуштуу, мите козгоочу оору.
Толерантность (выносливость) - tolerantia - чыдамдуулук, чыдамкайлык.
Томография (послойное рентгенологическое изображение) - tomographia - органдын катмарларын рентгендик изилдөө ыкмасы.
Тонзиллит (воспаление миндалин) - tonsillitis - бадам сымал бездин сезгенүүсү.
Тонзиллотомия (удаление части миндалин) - tonsillotomia - бадам сымал безинин бир бөлүгүн алып салуу.
Тонзиллэктомия (удаление миндалин) - tonsilectomia - бадам сымал безин операция жасап алып салуу.
Тонический (связанный с напряжением) - tonicus – чыңалуу, чымыркануу менен байланыштуу.
Тонометрия (метод исследования давления) - tonometria - кан басымын изилдөөчү (текшерүүчү) ыкма.
Тонус (напряжение) - tonus – организмдеги бардык органдардын шалаңкы же чымыр болбой бир абалда турушу.
Топический (местный) – topicus - жергиликтүү.
Торакопластика (операция удаления ребер) - thoracoplastica - кабыргаларды операция жолу менен алып салуу.
Торакоскопия (метод осмотра плевральной полости) - thoracoscopia - плевра көндөйүн көрүү ыкмасы.
Торакотомия (рассечение грудной клетки) - thoracotomia - көкүрөк клетканы жарып өтүү.
Торакоцентез (пункция плевральной полости) - thoracocentesis - плевра көңдөйүн ийне менен тешүү.
Торпидный (вялый, замедленный) - torpidus - бошондоо, басаңдаган.
Тартиколлис (кривошея) - torticollis - кыйшык моюн.
Тотальный (целый, полный) - totalis - бүтүн; толук; толгон.
Тоф (узел с отложением солей) - tophus - туздар пайда болгон түйүн.
Травма (нарушение целости тканей в результате внешнего воздействия) - trauma - тышкы таасирлердин негизинде ткандардын жабыркашы.

Травматология (учение о повреждениях) - traumatoiogia - кырсыкка чалдыккан организмди изилдүүчү, дарылоочу тармак.
Тракция (потягивание) - tractio - керилүү, созулуу, чоюлуу.
Транзиторный (проходящий) - transitorius - өтүп кетүүчү.
Трансплантация (пересадка (тканей)) - transplantatio - тканды көчүрүү.
Транспортабельный (годный для перевозки) - transporto - алып чыгууга жарактуу.
Транссудат (отечная жидкость) - transsudatum - шишиктин сары суусу.
Трансфузия (переливание) - transfusio - куюу, куюштуруу.
Трахеит (воспаление дыхательного горла) - tracheitis - кекиртек былжыр челинин сезгенүүсү.
Трахеотомия (рассечение трахеи) - tracheotomia - кекиртекти кесүү.
Тремор (непроизвольно возникающее дрожание) - tremor - эрксиз пайда болгон титирөө, калтыроо.
Трепанация (операция создания отверстия в кости) - trepanatio - операция жолу менен баш сөөктү тешүү.
Трикуспидальный (трехстворчатый) – tricuspidalis - үч капкактуу.
Трипсин (составная часть сока поджелудочной железы) - trypsinum - уйку безинин ширесинин негизги бөлүгү.
Трихофития (грибковое заболевание волос) - trichophytia - баш терисинин мите козу карындар козгголчу жугуштуу оорусу.
Тромбартериит (воспаление артерий с образованием тромбов) - thrombarteriits - кан тамырларда уюган кандын пайда болушу менен сезгенүүсү.
Тромбоваскулит (воспаление в стенке мелкого сосуда) - thrombovasculitis - майда кан тамырдын капталынын сезгенүүсү.
Тромбоз (закупорка просвета сосуда) - thrombosis - кан тамырдын бүтөлүп калышы.
Тромбопения (уменьшение количества тромбоцитов в крови) - thrombopenia - кандагы кан пластинкаларынын санынын азайышы.
Тромбофлебит (образование сгустка крови в вене при ее воспалении) – thrombophlebitis - вена кан тамырлардын сезгенүүсү негизинде кандын тамырга уюп бүтөлүп калуусу.
Тромбоцитемия (увеличение количества тромбоцитов в крови в сочетании с геморрагией) -

thrombocytaemia - кандын көп агуусу менен бирге тромбоциттердин санынын көбөйүшү.
Тромбоцитоз (увеличение тромбоцитов в крови) - thrombocytosis - кандагы тромбоциттердин санынн көбөйүүсү.
Тромбоциты (элементы крови, действующие на свертывание крови) - thrombocyti -кандын уюшуна себекер болгон бөлүктөрү же кан пластинкалары.
Трофический (питающий) - trophicus - азыктандыруучу.
Трохоскопия (горизонтальное рентгенологическое исследование) - trochoscopia - түз жаткырган абалда рентгендик изилдөө.
Туберкулез (опухолеподобное образование туберкулезного происхождения) – tuberculosis - туберкулез оорусунун негизинде пайда болгон шишик.
Туберкулин (экстракт туберкулезных бацилл) - tuberculin - кургак учукту козгоочу бактериялардан сыгып чыгарылган препарат.
Туляремия (инфекционная зоонозная болезнь) - tularaemia - жаныбарлардын жана адамдын жугуштуу оорусу.
Тумор (опухоль) - tumor - шишик.
Тургор (напряжение тканей) - turgor - ткандардын туруктуу чымыркануусу.

У

Увеит (воспаление сосудистой оболочки глаза) - uveitis - көздүн кан тамыр челинин сезгенүүсү.
Улькус (язва) - ulcus - жара.
Ульцерэзийный (язвенный) - ulcerosus - жаралуу.
Ундулирующий (волнистый, волнообразный) - undularis - толкун сыяктуу.
Уратурия (наличие в моче уратов солей мочевой кислоты) - uraturia - заарада сийдик-кычкыл туздардын пайда болуусу.
Ураты (соли мочевой кислоты) - urata - сийдик-кычкыл туздар.
Ургидроз (избыточное выделение мочевины с потом) - urhidrosis - мочевинанын тер аркылуу көп чыгышы (бөлүүнүсү).
Уремия (интоксикация организма собственными продуктами белкового обмена) - uraemia - организмдин өз белок алмашуусунун заттар менен уулануусу.
Уретропластика (оперативное вмешательство на мочеточнике) - uretroplastira - сийдик түтүкчөсүнө операция жасоо.
Уретер (мочеточник) - ureter - сйдик түтүкчөсү.

Уретра (мочеиспускательный канал) - urethra - сийдик бөлүп чыгуучу түтүк.
Уретрит (воспаление уретры) - urethritis - заара чыгуучу каналдын сезгенүүсү.
Уретрография (рентгенологическое исследование уретры) - urethrographia - сийдик түтүгүн рентгендик изилдөө (текшерүү) ыкмасы.
Уретроскопия (метод исследования уретры прибором уретроскопом) - urethroscopra - сийдик түтүкчөсүн уретроскоптун жардамы менен изилдөө ыкмасы.
Уретростомия (создание промежностно-уретрального свища) - urethrostomia - жыныстык орган жана сийдик чыгаруучу каналдын ортосуна жасалма тешик коюу.
Уретроцистография (одновременная рентгенография уретры и мочевого пузыря) - urethrocystographia - бир эле убакытта заара чыгуучу каналды жана табарсыкты рентген сүрөткө түшүрүү.
Урикемия (содержание мочевой кислоты в крови) - uricaemia - сийдик кислотанын канда пайда болуусу.
Урикопатия (группа заболеваний в основе которых - нарушение обмена пуринов и др.) -uricopathius - пуриндердин алмашуусу бузулганда бир топ оорулардын пайда болуусу.
Урина (моча) – urina - заара; сийдик.
Уринозный (мочевой) - urinosus - сийдик.
Уринома (ограниченное скопление мочи в околопочечной клетчатке) - urinoma - бөйрөк жанындагы ткандарга сийдиктин чектелген топтондусу.
Урология (учение о болезнях мочевых органов) - urologia – сийдик бөлүп чыгаруучу органдарынын оорулары жөнүндөгү окуу.
Уролитиаз (образование мочевых камней в мочевых путях.) - urolitiasis - заара чыгаруучу жолдордо таштардын пайда болуусу.
Уросепсис (заражение крови) - urosepsis - зараа чыгаруучу органдардын ооруусунун негизинде кандын микроб менен булгануусу.
Уртикария (крапивница) - urticaria - бөрү жатыш.
Утерус (матка) – uterus - жатын.

Ф

Фавизм (наследственная гемолитическая анемия) - favismus - кандын кызыл клеткаларынын ашыкча кыйроосу менен мүнөздөлгөн тукум куучу аз кандуулук оорусу.

Фавус (хроническое грибковое заболевание кожи (парша)) - favus - таз - теринин мите козу карын козгоочу өнөкөт оорусу.
Фагоцитоз (поглощение фагоцитами посторонних частиц) - phagocytosis - фагоциттердин жат, бөтөн клеткалары өзүнө тартып, сиңирүү процесси.
Фаготерапия (лечение препаратами бактериофага) - phagotherapia - бактерияларды өлтүргүч заттар менен дарылоо.
Фаза (определенный момент в развитии явления) - phasis - өнүгүүдө болгон белгилүү учур.
Факультативный (предоставляемый на выбор) - facultativus - тандоого берилген мүмкүнчүлүк.
Фантом (модель части тела) - phantoma - дененим бир бөлүгүнүн калыбы.
Фарингит (воспаление зева) - pharyngitis - кулкундун былжыр челинин сезгенүүсү.
Фарингомикоз (грибковое заболевание слизистой глотки) - pharyngomycosis - мите козу карындар пайда козгоочу кулкундун былжыр челинин оорусу.
Фаринготомия (операция вскрытия глотки) - phryngotomia - кулкунду жаруу операциясы.
Фармакогнозия (наука о лекарственном сырье) - phaimacognosia - дары каражаттарды издеп табуучу илим.
Фармакология (наука о действии на организм лекарственных веществ) - pharmacologia - дарылардын организмге тийгизген таасирин жөнүндөгү илим.
Фармакопея (сборник стандартов и положений о лекарственных средствах) – pharmacopoea - дары каражаттары жөнүндөгү жобо жана стандарттар жазылган жыйнак.
Фармакотерапия (лечение лекарственными средствами) - pharmacotherapia - дары-дармектерди дарылоо максатында колдонуу.
Фасцикули (совокупность нервных волокон, пучки) - fasciculi - нерв талчаларынын чиеленишкен, топтондусу.
Фасциодез (операция укрепления сустава фасцией) - fasciodesis - муундун чел кабыгын чыңдоо операциясы.
Фасция (оболочка из плотной, волокнистой, соединительной ткани) - fascia - жайык келип, тутумдаштыргыч ткандардан турган булчундардын, көптөгөн мүчөлөрдүн, кан тамырлардын кабыгы.
Фебрильный

(лихорадочный) - febrilis - калтыратмалуу.
Фебрис (лихорадка) - febris - калтыратма.
Фебрис атипика (лихорадка неправильного типа) - febris atypica - туура эмес түрдөгү калтыратма.
Фебрис интермиттенс (перемежающаяся лихорадка) - febris intermittens - убак-убагы менен кармоочу калтыратма.
Фебрис континуа (лихорадка постоянного типа) - febris continua - туруктуу калтыратма.
Фебрис паппатачи (москитная лихорадка) - febris pappatasii - безгек.
Фебрис рекурренс (возвратная лихорадка) - febris recurrens - кайталама калтратма.
Фебрис ремиттенс (лихорадка послабляющего типа) - febris rernittens - бошоңдотуучу калтыратма.
Фебрис ундуланс (волнообразная лихорадка) - febris undulans - толкун сымал кармоочу калтыратма.
Фекалии (испражнения) - faeces - заң.
Феномен (явление) - phaenomenum - өзгөчө көрүнүш.
Фермент (сложное белковое вещество, ускоряющее химические процессы) – fermentum - химиялык процессти тездетүүчү татаал белок заты.
Фетор (дурной запах) - foetor - жыгымсыз жыт.
Фиброаденома (доброкачественная опухоль, состоящая из железистой и соединительной ткани) - fibroadenoma - тутумдаштыргыч жана без ткандарынан турган залалсыз шишик.
Фиброзный (состоящий из волокнистой соединительной ткани) - fibrosus - тыгыз тутумдаштыргыч ткандан турган.
Фиброма (доброкачественная опухоль из соединительной ткани) - fibroma -тутумдаштыргыч ткандан турган залалсыз шишик.
Фибромиома (опухоль из мышечной и соединительной ткани) – fibroinioma - тутумдаштыргыч жана булчуң ткандардан пайда болгон шишик.
Фибросаркома (злокачественная соединительнотканная опухоль) – fibrosarcoma - тутумдаштыргыч ткандан өсүп чыккан залалдуу шишик.
Физиология (наука о функциях организма) - physiologia - организмдин иштөөсүн изилдөөчү илим.
Физиотерапия (лечение физическими методами) -

phisiotherapia - дарылоо максатында табыгый физикалык факторлорду колдонуу ыкмалары.
Фиксация (прикрепление) - fixatio - бекитилүү, кадоо.
Филариатозы (глистные заболевания) - filariatosis - мите курттар козгоочу оорулар.
Филиформный (нитевидный (пульс)) - filiformis - тамырдын жип сымал согуусу.
Фистула (свищ) - fistula - тешик, өткөөл.
Фистулография (рентгенологическое исследование свища с контрастным веществом) - fistulographia - органдагы тешикти карама-каршы түстөгү заттардын жардамы менен рентгендик изилдөө.
Фитонциды (продуцируемые растениями вещества с антимикробными свойствами) - phitoncidi - микробдорду өлтүрүүчү өсүмдүктөрдөгү активдүү заттар.
Фитопатология (наука о болезнях растений) - phytopatologia - өсүмдүктөрдүн оорулары жөнүндөгү илим.
Флебит (воспаление вены) - phlebitis - вена кан тамырлардын сезгенүүсү.
Флебограмма (запись колебаний венозной стенки) - phlebogramma - вена кан тамырдын капталынын кыймылын жазуу.
Флебография (рентгенисследование вен искусственным контрастированием) - phlebographia - веналарды карама-каршы түстөгү заттардын жардамы менен рентгендик изилдөө.
Флебосклероз (возрастание соединительной ткани в стенке вены) – phlebosderosis - венанын капталдарында тутумдаштыргыч ткандардын өсүүсү.
Флегмона (разлитое воспаление рыхлой клетчатки) - phlegmone - борпоң (май) клетчатканын ириңдеп сезгенүүсү.
Флексия (сгибание) – flexio - бүгүлүү.
Флексура (изгиб) – flexura - бурулуш, ийри-буйру.
Фликтена (узелок на наружной оболочке глаза) - phlyctaena - көздүн сырткы чел кабыгында пайда болгон түйүнчө.
Флоккуляция (образование хлопьев в коллоидных растворах) - floccuiatio - илээшме эритиндиде лапылдаган бөлүкчөнүн пайда болуусу.
Флотация (всплывание) - flotatio - калкып чыгуу, калкуу.
Флюктуация (ощущение колыхания при постукивании над полостью) – fluctuatio - көңдөйдү каккылоодо чайпалуусун сезүү.

Флюорография (снимок с рентгеновского экрана) - fluorographia - экрандан рентген сүрөтүн фотопленкага түшүрүп алуу.
Фобия (навязчивое состояние страха) – phobia - ойго эрксизден келе берүүчү коркуу сезими.
Фокальный (относящийся к фокусу) - focalis - фокуска тиешелүү болуу.
Фокус (очаг болезненного процесса) - focus - оорунун очогу.
Фолликулит (воспаление волосяного фолликула) - folliculitis - түктөрдүн түбүнүн ириңдүү сезгенүүсү.
Фонастения (расстройство голосообразования на почве невроза) - phonastenia - нерв оорунун негизинде үндүн чыгуусунун бузулуусу.
Фониатрия (изучение нормы и патологии голосового аппарата) - phoniatria -үн чыгаруучу аппараттын нормалдуу жана өзгөрүлгөн абалын изилдөө.
Фонокардиография (регистрация звуков возникающих в результате деятельности сердца) - phonocardiographia - жүрөк соккон учурда пайда болуучу добуштарды (үндөрдү) каттоо.
Фосфатурия (выделение с мочой солей фосфорной кислоты) - phosphaturia - фосфор кислотасынын туздарынын заара аркылуу чыгуусу.
Фосфатемия (содержание в крови неорганического фосфора) - phosphataemia -органикалык эмес фосфордун кандын курамында бар болуусу.
Фоторецепторы (рецепторы, реагирующие на свет возбуждением) - photoreceptores -жарыка дүүлүгүүчү же жарыкты сезүүчү нерв учтары.
Фотопсия (ложное ощущение световых раздражений в глазах) - photopsia - көздү жалган дүлүктүрүүчү жарык.
Фототерапия (лечение светом) - phototherapia - жарык менен дарылоо.
Фотофобия (повышенная чувствительность глаз к освещению) - photophobia - көздүн жарыкка болгон сезгичтигинин күчөшү.
Фрактура (перелом) – fractura - сынык.
Фрамбезия (инфекционное заболевание кожи (в тропических странах)) - framboesia -теринин жугуштуу оорусу (тропикалык, ысык өлкөлөрдө).
Фремитус (шум, гул) - fremitus - чуу, дүңгүр.
Френикотомия (рассечение диафрагмального нерва) - phrenicotomia - диафрагмалык нервди кесип өтүү.

Фрикция (втирание, натирание) - frictio - сыйлоо, майлоо.
Фронтит (воспаление лобной пазухи) - frontitis - маңдай кобулунун сезгенүүсү.
Фтиза (чахотка) - phthisis - кургак учук.
Фтизиатрия (учение о туберкулезе и его лечении) - phthisiatria - кургак учук оорусу жана аны дарылоо жөнүндө окуу.
Фулигинозный (имеющий темный налет на губах и языке) - fuliginosus - тилди жана эриндерди коңур түстө өңөр баскан.
Фунгозный (грибовидный) - ftingosus - козу карын сыяктуу формада.
Фуникулит (воспаление семенного канатика) – funiculitis - урук безинин түтүкчөлөрүнүн сезгенүүсү.
Функциональный (относящийся к работе органа) - functionalis - органдын ишине тиешеси бар.
Функция (специфическая деятельность органа) - functio - бир гана органдын өзгөчө кызматы, иши.
Фурункул (гнойное воспаление волосяного мешочка и тканей) - furunculus - сыздоок, түк капчаларынын жана тегерегиндеги ткандардын ириңдүү сезгенүүсү.
Фурункулез (распространенные фурункулы) - furunculosis - көп жерлерге таралган сыздооктор.

Х

Характер (психический склад человека) - charakter - адамдын психикалык өзгөчө сапаты.
Хейлит (воспаление красной каймы и слизистой оболочки губ) - cheilitis - эриндин былжыр челинин сезгенүүсү.
Хемоз (отек наружной оболочки глаза) - chemosis - көздүн ак челинин шишип кетүүсү.
Хеморецепторы (окончания афферентных нервов) - chemoreceptores - сезгич нерв талчаларынын учу.
Хемотаксис (явление движения низших организмов) - chemotaxis – төмөнкү организмдин кыймыл – аракети.
Хилангиома (киетозная или кавернозная лимфангиома.) - chylangioma - лимфа тамырынын шишикче же көңдөйчө пайда болгон шишиги.
Хилңзный (состоящий из млечного сока) - chylosus - сүттүү суюктуктан турган.
Хилоторакс (скопление лимфы в плевральной полости) - chylotorax - плевра көңдөйүндө лимфа суюктуктун топтолуусу.
Хилус (содержание лимфатических сосудов кишечника) - chylus - ичегилерде лимфа

тамырлардын бар болуусу.
Химиотерапия (лечение химическими веществами) - chemiotherapia - дарылоо максатында химиялык заттарды колдонуу.
Хирургия (наука о лечении оперативным путем) - chirurgia - операция жолу менен дарылоо жөнүндөгү илим.
Хлоазма (чрезмерная пигментация кожи лица) - chloasma - беттин тирисин пигментик тактар басуу.
Хлороз (железодефицитная анемия («бледная немочь»)) - chlorosis - темир жетишпеген аз кандуулук.
Холагога (желчегонные средства) - cholagoga - өт айдама дарылар.
Холангиография (рентгенологическое исследование желчных протоков) – cholangiographia - өт жолдорунун рентгендик изилдөө.
Холангиома (опухоль из эпителия желчных протоков) - cholangioma - өт жолдорун ичинен каптап турган клеткалардан пайда болгон шишик.
Холангит (воспаление желчных протоков) - cholangitis - өт жолдорунун сезгенүүсү.
Холедоходуоденостомия (наложение анастомоза между общим желчным протоком и двенадцатиперстной кишкой) - choledochoduodenostomia - өт каналы менен он эки эли ичегиге жалпы бириктиргич коюу.
Холемия (накопление в крови составных частей желчи) - cholaemia - өт бөлүктөрдүн канда топтолуусу.
Холера (инфекционная болезнь вызываемая холерным вибрионом) – cholera - вибриондор чакыруучу өтө коркунучтуу жугуштуу оору.
Холестаз (недостаточность выделения желчи) - cholestas - өттүн толук эмес бөлүнүп чыгуусу.
Холестеатома (эпидермоимная киста) - cholesteastoma – эпидерма пайда болгон көндөйлүү шишик (киста).
Холецистит (воспаление желчного пузыря) - cholecystitis - өт баштыкчасынын сезгенүүсү.
Холецистография (рентгенологическое исследование желчного пузыря) – cholecystographia - өт баштыкчаны рентгендик изилдөө ыкмасы.
Холецистактомия (операция удаления желчного пузыря) - cholecystaectomia - өт баштыкчаны операция жолу менен кесип алып салуу.
Хондрит (воспаление хряща) - chondritis - кемирчектин сезгенүүсү.
Хондродистрофия (порок развития костно-суставного аппарата) - chondrodystrophia

- сөөк-муун аппараттын өрчүү кемчилдиги.
Хондрома (доброкачественная опухоль из хрящевой ткани) - chondroma - кемирчек ткандан өскөн залалсыз шишик.
Хондросаркома (злокачественная опухоль из хрящевой ткани) - chondrosarcoma - кемирчик ткандан өскөн заладуу шишик.
Хорея (быстрые, беспорядочные, насильственные движения различных мышц) –chorea - колбуттун, бет булчаңдарынын эркке баш ийбей бат-бат иретсиз кыймылы.
Хориоидит (воспаление собственной сосудистой оболочки глаза) - chorioiditis - көздүн накта кан тамыр чел кабыгынын сезгенүүсү.
Хориознителиома (злокачественная опухоль из тканей плода) - chorionepithelioma - түйүдүк ткандарынан өсүп чыккан заладуу шишик.
Хромоцистоскопия (контрастная цистоскопия) – chromocystoscopia – табарсыкты карама-каршы ыкма менен карап көрүү.
Хрониосепсис (медленно протекающее септическое заболевание) - chroniosepsis - акырындык менен өтүүчү жалпы ириңдүү оору.
Хромосома (главный структурно-функиональный элемент клеточного ядра) – chromosoma - клетка ядросунун маанилүү составдык бөлүгү.

Ц

Цекостомия (операция наложения наружного свища на слепую кишку) - caecosiomia -сокур ичегиге операция жолу менен жасалма тешик коюу.
Целиакия (наследственное заболевание желудочно-кишечного тракта) - coeliakia - ичеги-карын каналынын тукум куучулук оорусу.
Целлюлярный (клеточный) - cellularis - клеткалык.
Центрипетальный (центростремительный) - centripetalis - борборго умтулуучу, келүүчү нервдер.
Центрифугальный (центробежный) - centrifugalis - борбордон четтөөчү нервдер (нервдин борборунан чыккан нердик козголууларды чет жактагы мүчөлөргө жеткирүүчү нерв жипчелери).
Цервикальный (шейный, шеечный) - cervicalis - ичке жери, моюнча.
Цервицит (воспаление шейки матки) - cervicitis - жатын моюнчасынын сезгенүүсү.
Церебральный (мозговой) – cerebralis – мээ.
Цианоз (синюшное окрашивание кожных

покровов) - cyanosis - теринин кара көк тартышы.
Циклический (периодический, круговой) - cyclicus - мезгил-мезгилде болуучу, кайталануучу.
Циклопия (уродство плода – одноглазие) - cyclopia - түйүлдүктүн кемчилдиги (бир көздүү).
Циклография (изучение динамики движений человека) - cyclographia - адамдын кыймыл аракетин изилдөө ыкмасы.
Циклотимия (легкая форма маниакально-депрессивного психоза) - cyclotimia - мания-депрессиялык психоздун жеңил түрү.
Циркуляция (кровообращение) - circulatio - айлануу, айланышы.
Цирроз (разрастание плотной соединительной ткани органа) - cirrhosis - органдагы тыгыз тутумдаштыргыч ткандын өсүп кетүүсү.
Цистит (воспаление мочевого пузыря) - cystitis - табарсыктын сезгенүүсү.
Цистицеркоз (гельминтоз) - cysticercosis - мите курттар пайда козгоочу оору.
Цистография (метод рентгенологического исследования мочевого пузыря) – cystographia - табарсыкты рентгендик изилдөө ыкмасы.
Цистоскопия (метод исследования мочевого пузыря осмотром специальным прибором — цистоскопом) - cystoscopia - цистоскоптун жардамы менен табарсыкты изилдөө (көрүү) ыкмасы.
Цистостомия (создание наружного свища мочевого пузыря) - cystostomia - табарсыкта жасалма тешик жасоо.
Цистоцеле (опущение стенки мочевого пузыря) - cystocele - табарсык каптышынын ылдый түшүп калуусу.
Цитология (наука о развитии и строении клеток) - cytologia - клетканын түзүлүшүн, аткарган кызматын изилдөөчү илим.
Цитопатология (учение о патологических процессах на уровне клетки) – cytopathologia - клетканын деңгээлинде болгон өзгөрүүлөрдү изилдөөчү медицина тармагы.
Цитоплазма (внеядерная часть клетки) - cytoplasma - клетканын ядродон тышкары бөлүгү.
Цитохимия (раздел цитологии) - cytohimia - цитологиянын бир бөлүгү.
Цитотоксин (антитела, возникающие при иммунизации организма клеточными организмами) - Cytotoxinum – эмдөөнүн негизинде организмде пайда

болгон зат (антитела).

Ш

Шизофрения (эндогенная психическая болезнь) – schizophrenia - адатта өнөкөткө өтүүчү психикалык оору.

Шок (общее потрясение организма) - shock - күчтүү, катуу таасирдин натыйжасында пайда болгон организмдин катуу бузулуусу, өмүргө коркунучтуу абалы.

Э

Эвакуация (удаление, опорожнение) - Evacuatio - чыгаруу, бошотуу.

Эвентрация (выпадение брюшных внутренностей) - eventratio - ич көндөйдүн органдарынын түшүүсү.

Эвисцерация (извлечение внутренностей из трупа) - eviscеratie - өлүктүн ички органдарын чыгаруу.

Эволюция (развитие путем постепенного изменения) - evolutie - тирүү табияттагы тарыхый өрчүү.

Эгоизм (себялюбие) - egioisme - менменчилик (керт башынын гана камын ойлоочулук).

Эгоцентризм (восприятие действительности) - egocentrism - чындыкты билүү, өздөштүрүү.

Эзофагит (воспаление пищевода) - oesophagitis - кызыл өңгөчтүн сезгенүүсү.

Эдема (отңк) – oedema – шишик.

Эзофагоскопия (осмотр пищевода) - oesophagoscopia - кызыл өңгөчтү текшерип көрүү.

Эзофаготомия (операция вскрытия пищевода) - oesophagotomia - кызыл өңгөчтүү операция жолу менен жаруу.

Эзофилаксия (защитные свойства кожи) - eisophilaxia - теринин коргонуу касиети (сапаты).

Эйфория (повышенное благодушное настроение) - euphoria - көтөрүңкү көңүл.

Экзантема (кожная сыпь) - exanthema - териге (денеге) чыккан так.

Экзацербация (ухудшение, обострение) - exacerbatio - начарлануу, күчөшү.

Экзема (хроническое рецидивирующее заболевание кожи) - eczema - теринин өнөкөт аллергиялык сезгенүү оорусу.

Экзитус (выход, конец (смертельный исход)) - exitus - бүтүү, аяктоо (өлум менен бүтүү).

Экзогенный (возникающий вследствие внешних причин) – exogenes - сырткы тасирлердин себебинен пайда болгон.

Экзостоз (костный нарост) - exostosis - сөөктүн чору, калыңдануусу.

Экзофтальм (пучеглазие) -

exophthalmus - тосток көз, алдыга тостоюп чыгып турган көз.
Экзульцерация (изөязвление) - exulceratio - жаралуу болуу.
Эклампсия (тяжелая форма позднего токсикоза беременных) - eclampsia - кош бойлуу аялдардын оор түрдөгү оорусу.
Эксгумация (извлечение трупа из места захоронения) - exhumatie - көмүлгөн, жерге коюлган өлүктү сыртка чыгаруу.
Экскориация (поверхностный дефект кожи после механического повреждения) – excoriatio - механикалык таасиреин териде пайда болгон кемчилдик.
Экскременты (испражнения) - excrementa - заң.
Экскреты (выделения) - excretum - денеден чыккан суюктуктар.
Экскреция (совокупность процессов выведения из организма конечных продуктов обмена веществ) - excretio - зат алмашууда пайда болгон заттарды организмден бөлүп чыгуу.
Экспекторация (удаление из дыхательных путей (мокроты)) - expectoratio - дем алуу жолдорду какырыктан тазалоо.
Эксперимент (попытка, опыт) - experimentum - тажрыйба жасап көрүү, байкап көрүү.
Экспертиза (обследование с целью определения трудоспособности) - expertisa - эмгекке жарамдуулугун текшерүү максатында медициналык изилдөө.
Экспирация (выдох, выдыхание) - expiratio - дем чыгаруу.
Экссудат (выпотевание жидкости при воспалении) - exsudatum - сезгенүүдө бөлүнүп чыккан сары суу.
Экстерорецептор (окончание центростреми-тельного нерва) - exteroreceptor - борборго умтулган нерв учу, аягы.
Экстирпация (радикальное удаление) - extirpatio - биротоло алып таштоо.
Экстравазат (кровь, вышедшая из кровеносных сосудов в ткани) - extravasatum - ткандарга кан тамырлардан чыккан кан.
Экстракция (извлечение (зуба)) - extractio - тишти сууруп алып таштоо.
Экстрасистола (добавочное сокращение сердца) - extrasystole - жүрөктүн кошумча жыйрылуусу.
Эксцесс (невоздержанность, излишество, выход) - excessus - өтө, ашыра чектен чыгуу.
Эксцизия (вырезывание) - excisio - кесип алуу, оюп алуу.
Эктазия (расширение полостных органов) - ectasia - көңдөйлүү органдарды кеңейтүү.
Эктима (глубокая

нефолликулярная пустула или пузырь) - ecthyma - терең ыйлаакча.
Эктодерма (наружный зародышевый листок тела зародыша) - ectoderma - түйүлдүктүн сырткы кабаты.
Эктомия (полное удаление органа) - ectomia - органды толук кесип алып салуу.
Экхондрома (опухоль из хрящевой ткани) - ecchondroma - кемирчек ткандан өсүп чыккан шишик.
Эластический (растяжимый, гибкий) - elasticus - созулуп же ийилип, кайра калыбына келүүчү.
Элеватор (подөемник (рычагообразный)) - elevator - көтөрүүчү ташыгыч аппарат.
Электроанестезия (метод современной анестезии воздействием электротока на головной мозг) - electroanaisthesia - ооруну сездирбөө максатында мээге электр тогунун таасирин колдонуучу заманбап ыкма.
Электрогастрография (метод исследования моторной деятельности желудка) - electrogastrographia - карындын кыймылын изилдөөчү ыкма.
Электрокардиография (регистрация электрических явлений в сердце) – electrokardiographia - жүрөктө иштөө жөндөмдүүлүгүн текшерүү үчүн анын биотокторун жазуу.
Электрокимография (метод рентгенологического исследования) - electrokimographia - рентгендик изилдөө ыкмасы.
Электрокоагуляция (уничтожение патологической ткани при помощи электрического тока) - electrocoagulatio - электр тогунун жардамы менен өзгөрүлгөн ткандарды күйгүзүү, жок кылуу.
Электролит (вещество, распадающееся при растворении на ионы) - electrolytus - эритменин бөлүктөргө (иондорго) бөлүнүүсү.
Электромиография (метод исследования мышц путем регистрации их био-потенциалов) - electromyographia - булчуңдарда дүүлүгүүдөн пайда болгон биоэлектрдик потенциалдарды изилдөө ыкмасы.
Электросфигмография (метод электрической регистрации пульсовых колебаний артериальной стенки) - electrosphygmographia - артериянын капгышынын термелүүсүн электрдик каттодон өткөрүү ыкмасы.
Электротерапия (лечение электричеством) - electrotherapia - электр менен дарылоо.
Электротравма (поражение

электрическим током) - electrotrauma - электр тогунан жабыркоо.
Электроэнцефалография (метод исследования головного мозга) - Electroencephalographia -мээ кызматын (биотокторун жазып алуу) изилдөө ыкмасы.
Электропунктура (метод рефлексотерапии) - electropunctura - дарылоо максатында рефлекстерди колдонуу ыкмасы.
Электроретинография (метод исследования сетчатки глаза) - electroretinographia - көздүн тор кабыгын изилдөөчү ыкма.
Элефантиаз (слоновость) - elephantiasis - теринин жана анын астындагы ткандардын калыңдап кегүүсү.
Элюция (вымывание, вытеснение) - elutio - жууп чыгаруу, сүрүп чыгаруу.
Эмболия (закупорка кровеносного сосуда частицами, приносимыми с током крови) – embolia - кан тамырлардын ар кандай бөлүкчөлөр менен бүтөлүп калуусу.
Эмоция (волнение, возбуждение) - emotio - толкундоо, сезим ойготуу.
Эмпиема (скопление гноя) - empyema - ириндин топтолуусу.
Эмпирический (основанный на опыте) - empiricus - тажрыйбага негизделген.
Эмфизема (растяжение органа или ткани воздухом) - emphysema - орган же ткандын аба менен керилсүү.
Энантема (общее название сыпей на слизистых оболочках) - enanthema - былжыр челдерде пайда болгон темгилдердин жалпы аталышы.
Эндартериит (воспаление артерий конечностей) - endarteriitis – кол-буттун артерияларынын сезгенүү оорусу.
Эндемия (постоянное наличие болезни в данной местности) - endemia - белгилүү аймакта оорунундайыма болуусу.
Эндогенный (возникающий вследствие внутренних причин) - endogenes - ички себептердин негизинде пайда болгон.
Эндокардит (воспаление нутренней оболочки сердца) - endocarditis - жүрөөтүн ички кабыгынын сезгенүүсү.
Эндокринология (учение о железах внутренней секреции) – endocrinologia - ички секреция бездеринин түзүлүшүн, аткарган кызматын изилдөөчү илим.
Эндокринопатия (болезнь, вызванная нарушением деятельности желез внутренней секреции) - endocrinopathia - ички секреция бездеринин

кызматы бузулган учурда пайда болгон оору.
Эндометрит (воспаление внутренней оболочки матки) - endometritis - жатындын ички былжыр челинин сезгенүүсү.
Эндоскопия (метод исследования полых органов) - endoscopia - кишинин дене көңдөйлөрү менен ички органдарын кароо жана сүрөткө тартып алуу үчүн жарык кылуучу түзүлүшү бар аспапты организмге киргизүү.
Эндотелиома (опухоль, возникающая из эндотелия сосудов) - endothelioma - тамырлардын ички катмарынан өсүп чыккан шишик.
Эндотоксин (яд, освобождающийся при распаде бактерий) - endotoxinum - бактериялар бөлүнгөн учурунда бөлүнүп чыккан уу заты.
Энзимопатии (общее название болезней вследствие нарушения активности ферментов) - ensimopathii - ферменттердин активдүүлүгүнүн бузулуусу негизинде пайда болгон оорулардын жалпы аталышы.
Энкопрез (нарушение функции прямой кишки - непроизвольная дефекация) - encopresis -эрксиз заңдоо- бул түз ичегинин кызматынын бузулгандыгын билдирет.
Энофтальм (смещение глазного яблока кзади) - enophthalmus - көз алмасынын артка карай жылып кетүүсү.
Энтерит (воспаление тонких кишок) - enteritis - ичке ичегинин сезгенүүсү.
Энгеробиоз (гельминтоз человека, вызываемый острицами) - enterobiosis - чүчөк мите курту пайда кылган оору.
Энтерокистома (внутрибрюшная киста) - enterocystoma - ич көңдөйүндө пайда болгон шишик.
Энтероколит (воспаление тонкой и толстой кишок) - enterocolitis - ичке жана жоон ичегилердин сезгенүүсү.
Энтероптоз (опущение кишечника) - enteroptosis - ичегинин ылдый түшүүсү.
Энтеростомия (наложение наружного свища на тонкую кишку) - enterostomia - ичке ичегиге жасалма тешик коюу.
Энтеротомия (операция вскрытия просвета тонкой кишки) - enterotomia - ичке ичегинин көңдөйүн операция жолу менен жаруу, ачуу.
Энуклеация (вылущение) - enucleatio - ажыратуу, тазалоо.
Энхондрома (опухоль из хрящевой ткани, развивающаяся внутри костной ткани) -enchondroma - сөөк тканы ичинде кемирчек

тканынан өсүп чыккан шишик.
Энцефал (воспаление головного мозга) - encephalitis - баш мээнин сезгенүүсү.
Энцефалография (метод исследования головного мозга) - encephalographia - мээнин кызматын изилдөөчү ыкма.
Энцефаломиелит (воспаление головного и спинного мозга) - encephalomyelitis - баш мээнин жана жүлүндүн сезгенүүсү.
Эозинофилия (увеличение числа эозинов в крови по сравнению с нормой) – eosinophilia - кандагы эозиндердин санынын нормадан көбөйүп кетүүсү.
Эпигенез (учение о зародышевом развитии организмов) - epigenesis - түйүлдүктүн өрчүүсүн изилдөөчү илим.
Эпигастрий (надчревная область) - epigastrium - карын үстүндөгү жак.
Эпидемиология (учение об эпидемических болезнях) - epidemiologia - жугуштуу ооруларды изилдөөчү илим.
Эпидемия (повальная болезнь) - epidemia - жугуштуу оорунун массалык түрдө таралуусу.
Эпидермис (поверхностный слой кожи) - epidermis - теринин эң үстүнкү катмары.
Эпидермофития (грибковое заболевание кожи) - epidermophytia - мите козу карындар пайда калуучу теринин оорусу.
Эпидидимит (воспаление придатка яичка) - epididymitis - тукум безинин кошумчаларынын сезгенүүсү.
Эпидурит (воспалительный процесс на наружной поверхности твердой мозговой оболочки спинного мозга) - epiduritis - жүлүндүн үстүңкү катуу кабыгынын сезгенүүсү.
Эпикард (наружная серозная оболочка сердца) - epicardium - жүрөктүн сырткы чел кабыгы.
Эпикондилит (периостит надмыщелка плечевой кости) - epicondilytis - күң жиликтин муун ичине кирүүчү (томук) жеринин сезгенүүсү.
Эпикриз (суждение о состоянии больного) - epicrisis - оорулунун абалы жөнүндө ой, пикир.
Эпилепсия (падучая болезнь) - epilepsia - кыска мөөнөткө эс-акылын жоготуп, булчуңдардын тарышуусу менен мүнөздөлгөн оору. (талма).
Эпиляция (удаление волос) - epilatio - чачты, түктү алып таштоо.
Эписпадия (незаращение передней стенки уретры) - epispadia - заара чыгуучу каналдын алдынкы катмарынын бүтпөй калуусу.
Эпистаксис (кровотечение

из носа) - epistaxis - мурундан кан агуу.

Эпителиома (опухоль из покровного эпителия) - epithelioma - клеткалардын эң үстүнкү катмарынан өсүп чыккан шишик.

Эпитимпанит (хронический отит с поражением височной кости) - epitympanitis - чыкый сөөктүн жабыркоосу менен кошо кулактын өнөкөт сезгенүүсү.

Эпифаринкс (верхняя часть глотки, расположенная позади полости носа) – epipharynx - мурун көндөйдүн артында жайгашкан кулкундун жогорку бөлүгү.

Эпулис (опухолеподобное разрастание на альвеолярных отростках челюстей) - epulis жаактын сөөк танынан өсүп чыккан шишик сыяктуу түзүлүш.

Эргография (графическое изображение мышечной работы человека.) - ergographia - адамдын булчуңдарынын иштөөсүн графикалык жол менен көрсөтүү.

Эргометр (прибор для измерения механической работы человекА) – ergometrum - адамдын механикалык ишин изилдөөчү аспап.

Эризипелас (рожистое воспаление) - erysipelas - тилме, дененин жугуштуу оорусу.

Эритема (пятнистое высыпание) - erythema - денеге казарып чыккан майда тактар (темгил).

Эритемотерапия (лечение эритемными дозами ультрафиолетового облучения) - erythemotherapia - дарылоо максатында ультракөгүш нурлар менен денени кызартуу.

Эритразма (бактериальное заболевание кожи) - erythrasma - бактериялар пайда кылган теринин өнөкөт оорусу.

Эритролейкемия (разновидность лейкоза) - erythroleukaemia - ак кан оорусунун бир түрү.

Эритроцит (красное кровяное тельце) - erythrocytus - кандын кызыл денечелери.

Эрозия (поверхностное изөязвление) - erosio - былжыр челинин жараланып кетүүсү.

Эритродермия (покраснение всей кожи) - erythrodermia - теринин кызаруусу.

Эритромелалгия (приступы внезапных жгучих болей в диетальных отделах конечностей) - erythromelalgia - кол-буттун учтарындагы кокус пайда болгон ачышкан оору.

Эритромиелоз (форма острого лейкоза) - erythromyelosis - ак кандуулуктун катуу өтүүчү

түрү.
Эритроплакия (поражение слизистой оболочки шейки матки) - erythroplakia - жатын моюнчасынын былжыр челинин жабыркашы.
Эритропсия (нарушение зрительного восприятия) - erythropsia - көрүү өздөштүрүүнүн бузулушу.
Этика (философское учение о нравственности) - ethika - кишинин кулк-мүнөзү, журум-турушу жөнүндөгү философиялык окуу.
Этиология (учение о причинах возникновения болезней) - aetiologia - оорунун себептери жөнүндөгү окуу.
Этиотропный (действующий на причину болезни) - aetiotropus - оорунун себебине таасир этүүчү.
Эффективный (действующий, эффективный) - effectivus - таасирдүү, натыйжалуу.
Эфферентный (выносящий) - efferens - алып чыгуучу.
Эякуляция (извержение семени) - eiaculatio - эркектин уругунун куюлуусу.

Я

Ятрогения (отрицательное воздействие врача на больного) - jatrogenia - дарыгердин оорулуу адамга болгон терс таасири.

Для заметок

ОШСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

РУССКО – ЛАТИНО - КЫРГЫЗСКИЙ СЛОВАРЬ МЕДИЦИНСКИХ ТЕРМИНОВ

Сдано в набор 11.06.2012, Подписано в печать 19.07.2012
Формат бумаги 84 x 60 1/32 3,125 п.л Тираж 500, Заказ № 52

г.Ош ул.Курманжан датка 236